PERŞEMBE
28 AĞUSTOS 1930
5 inci sene, No 1633
NUSHASI 5 KURUŞTUR

Milliyet

Başmuharriri: Siirt Mebusu MAHMUT

BUGÜN

2 inci sahifede :
1— Tarihi tetrikamız: Abdülhamit 2- Hariçi ve son haberler
3 üncü sahifede
1— 300.000 isterling nasıl tevzi edilecek?
2— İstanbuldan gidecek 100 muallim
3— Yerli mallar sergisi temdit edildi, 4- Mektepler 1 teşrinievvelde açılıyor
4 üncü sahifede
1— Felek
2— Yeni fırka karşısında şimendiferlerimiz..
3— Hikâye

Rüşvet

Her nevi suiistimal ve rüşvet ile mücadele etmek, her hükûmetin en tabiî vazifesidir. Onun içindir ki, bu maddeyi; ekseriya fırkaların ve hükûmetlerin programına ilâveye lüzum bile görmezler. Suiistimal ile mücadelenin aleyhinde bir fırka tasavvur olunur mu? Zannetmeyiz ki, Serbest Cümhuriyet Fırkasının liderleri, "Cümhuriyet Halk Fırkası, rüşvete ve suiistimale cevaz veriyor" kanaatinde bulundukları için suiistimal ile mücadele maddesini programlarına koymuş olsunlar. Fırkalarını muvaffak etmek ve halka cazip görünmek hevesi nekadar galip olursa olsun, onların böyle bir insafsızlığa düşeceklerini asla farzetmiyoruz. Çünkü bu muhterem arkadaşlar pek âlâ biliyorlar ki, Cümhuriyet Halk Fırkası hükûmetlerinin en esaslı, en karakteristik bir cephesi de suiistimal ile mücadele etmektir. İsmet Pş.; memleketi idare politikasında her nevi rüşvet ve suiistimal aleyhinde yürümeği her mülâhazadan üstün tutuyor.

Birkaç gün evvel gene bu sütunlarda, ayni mevzu etrafındaki bir makalede şu sözler vardı:

Cümhuriyet imparatorluğun yalnız borçlarını değil, birçok ahlâk rahnelerini de miras olarak aldı: Bu ahlak rahnelerinin en derini hazne sırtından kazançtır.

İsmet Pş. bu hastalığı kökünden eyi etmek için en esaslı tedbirler almıştır. Hiç kimse hizmetini, nüfuz ve şöhretini, dostluğunu, hiç bir kuvvetini hazne sırtından kazanmak için kullanamaz olmuştur. Cümhuriyet devrinin İsmet Pş. safhasına kadar belki bu topraklarda hükûmet eli hiç bir zaman bukadar temiz olmamış, ve hükûmet kendi elini hiç bir zaman bukadar kıskanç olarak şüpheli ve kirli temaslardan sakınmamıştır.

Hükûmet mutlak bu terbiyeyi vermek istediği için hiç bir ıskandalı ortaya atmaktan çekinmedi. Hükûmetteki suiistimalleri gazeteler değil, bizzat hükûmet bulup Meclis ve millete anlattı.

Şüphe yok ki, dünyanın her tarafında olduğu gibi bizim memlekette de rüşvet ve suiistimal yoluna giden memurların vücudu inkâr olunamaz. Eğer memleketin her tarafında fazilet ve temizlik hissi hâkim olsaydı,ne hükûmete, ne de bunca kanunlara ve teşkilâta lüzum kalmazdı.

Suiistimal ile mücadelede hükûmet kadar her vatandaşın da vazifesi vardır ve onun içindir ki, Cümhuriyet Halk Fırkası kadar Serbest Cümhuriyet Fırkasının da rüşvet aleyhinde mücadele açmasını pek tabiî buluruz. Şunu da unutmamalı ki ahlak ve faziylet hisleri; bütün vatandaşların ruhlarına, karakterlerine silinmez ve sökülmez surette sininceye kadar, iktidar mevkiine gelecek olan her hükûmet, mutlaka suiistimal ile mücadele mecburiyetinde kalacaktır.

Esas mesele üzerinde daha fazla durmak istemiyoruz. Suiistimal ile mücadele esasında, her iki fırka arasında bir görüş ihtilâfı yoktur. Bizi bu mutalealara sevkeden sebep; yeni fırka kâtibi umumisi Nuri B. arkadaşımızın bir gazetede çıkan beyanatıdır.

Serbest Cümhuriyet Fırkasının Kâtibi Umumisi diyor ki:

"— Bir çok hükûmet dairelerinde rüşvet usulü umumî bir itiyat halini almıştır. Meselâ gümrüklerde kendisinden evrak ve muamele geçen her memurun beş kuruşa kadar tenezzül ettiği muhakkaktır. Birçok ecnebiler posta ve telgraf işlerinden şikâyetçidirler. Ufak mertebelere kadar inen bu rüşvet âdetinin tabiatile büyük mikyasları da bulunmak lâzımdır. Bundan dolayı iş sahipleri daima müşkülâta oğrayorlar.."

Düşünmeli ki, bütün insanlar, ayni ahlâk ve fitrette değildirler. Her dairede rüşvet ve suiistimal ile melûf birkaç memur bulunabilir. Ancak rüşvetin, memlekette umumî bir itiyat haline girdiğini, her memurun beş kuruşa kadar rüşvet almağa tenezzül ettiğini, en ufak mertebelere kadar inen bu rüşvet âdetinin büyük mikyasları da bulunmak lâzım geldiğini iddia için pek çok şeyler bilmek, pek çok suiistimal maddelerini delil ve vesikalara istinat ettirebilmek lâzımdır. Halbuki gazete muharriri muhterem Kütahya meb'usuna delillerini sorduğu zaman şu cevabı almıştır:

"— Bizce tesbit edilmiş bir suiistimal yoktur. Bu hususla meşgul olmadık..."

Her halde Serbest Cümhuriyet Fırkası umumî kâtibinin beyanatı namuskâr memurlarımızı müteessir edecek mahiyettedir. Arkadaşımız çok iyi takdir eder ki bu gibi sözler yalnız memurların izzeti nefislerini kırmakla kalmaz, rüşvetin bütün memlekette umumî bir itiyat haline geldiğini yar ve ağyare söylemekle millî gururumuz da müteessir olur.

Muhterem Nuri Beye karşı taşıdığımız derin sevgi, bize ertesi gün bu beyanatın tekzip edileceği ümidini vermişti... İki gündür, sukutuhayale uğramaktan mütevellit bir teessür içindeyiz

Siirt Me'busu
MAHMUT

Istanbulun yeni şekli anlaşıldı ve talimatname geldi.

Vilâyetle Emanetin tevhidi talimatı dün tebliğ edildi

Belediyede ipka edilen şubeler hangileridir ve vazifeleri nedir?

İstanbulda valinin riyasetinde bir imar komisyonu teşkil dilecek..

Vilâyetle Emanetin tevhidi hakkında Heyeti vekilece tasdik olunan nizamname dün Dahiliye Vekâletinden Vilâyete ve Şehremanetine tebliğ olunmuştur.

Buna nazaran İstanbul Valisi ayni zamanda belediye reisi unvanını haizdir.

Kendisinin lüzumu kadar muavini olacaktır.

Belediye teşkilâtında baş amirlikleri teşkil eden yazı, hesap, sıhhat, baytar, fen, teftiş, zat, hukuk işleri müdürlüklerinden maada iktısat, içtimaî yardım, temizlik, sular, belediye zabıtası, itfaiye, turizm, bahçeler, mezarlıklar gibi belediye ye ait işler için şubeler veyahut müstakil müdürlükler teşkil olunur.

Belediye reisi muavinleri Validen alacakları emirler daire sinde hareket ederler. Vali hangi işleri kendisinden sormaları

İstanbul Vali ve Belediye reisliğine asaleten tayin edilen
Muhiddin Bey

lâzım geldiği hakkında talimat name yapar.

Müdürlerin işi

Yazı işleri müdürü umumî istatistik muhaberat, tabı işleri ve nesriyatı takip eder.

(Devamı üçüncü sahifede)

Yeni fırka nizamnamesini bitirdi..

S. C. Fırkası cumartesi gününden sonra şehrimizde şubeler açıyor

Fethi Bey memurlar ve rüşvet mes'elesi üzerindeki neşriyata cevap veriyor

Serbest Cümhuriyet Fırkası idare heyeti dün de Nazlı handaki merkez binasında içtima etmiştir. Dünkü içtimada dahilî nizamnamenin tetkiki ikmal edilmiştir.

Dün fırkaya yeniden hiç bir meb'us iltihak etmemiştir. Dün yazdığımız üç meb'usun kayit muamelesi ikmal edilmiştir.

300 Teklifname

Dün fırkaya girmek istiyen 300 teklifname alınmıştır. Bunlardan 20 kadarı kadındır. Melâhat Hayri, Saffet Süleyman, Hatice Nadir, Sükriye Hanımlar bu kadınlar meyanındadır.

Nuri B. dün sabah Yalovaya gitmiştir. Ne vakit avdet edeceği belli değildir. Fethi Beyin İzmire gidip fırka teşkilâtile alâkadar olması Nuri Beyin avdetine kadar tehir olunacaktır.

Yeni fırka binası

Evvelce fırka merkezi olarak intihap edilen eski Emniyet Sandığı binasından sarfınazar edilmiştir. Taksimde Kalmis apartımanı muvafık bulunmuştur. İstanbul içinde açılacak şubeler tesbit edilmiştir. Bu şubelere memur edilen zavat dahî tayin edil-

Fethi Beyin yeni bir resmi

miş olup cumartesi günü bilfiil faaliyete başlayacaktır.

Yeni şubeler açılıyor

Cumartesinden itibaren açılacak olan şubeler şunlardır:

Şişli, Beşiktaş, Nişantaşı, Büyük-

(Devamı beşinci sahifede)

Dahiliye ve Nafıa vekilleri beylerin Ankaraya avdetleri intibaatından

Irak Başvekili

Dün Londradan İstanbula geldi

Dört gün sonra Bağdada hareket edecek

Irak Başvekili Nuri Paşa dün Londradan şehrimize gelmiştir. Nuri Paşanın geleceği geç haber alınmış olmasına rağmen müşarünileyh istasyonda merasimle karşılanmıştır. Nuri Paşa istasiyonda İstanbul vali muavini Fazlı, polis müdürü Ali Rıza, Hariciye Vekâleti kalem-hususi müdürü Kemal Aziz Beyler tarafından karşılanmış, bir polis müfrezesi tarafından da selâmlanmıştır.

Nuri Paşa şehrimizde 4 gün kalacak sonra Toros ekspresile Bağdada gidecektir.

Irak Başvekiline refikası refakat etmektedir.Başvekil istasyonda kendisini karşılıyan muharririmize:

— Dört gündür yoldayım. Çok yorgunum. Seyahatim hakkında istediğiniz malûmatı

Irak Başvekili Nuri paşa

şimdi veremiyeceğim, belki yarın sizi çağırırım. İstanbula Bağdada gitmek üzere geliyorum. Londra ile Bağdat arasın da en kısa yol burasıdır. Maamafih İstanbulda 3-4 gün kalarak istirahat edeceğim,, demiştir.

Nuri Pş. muharririmizle görüştükten sonra ayni ekspresle Avrupadan gelen İngiliz sefiri Sir Corç Klark cenapları ile görüşmüş, sonra istikbal edenlere teşekkür ederek otomobille Tokatlıyana gitmiştir.

M. Venizelos

Türk-Yunan misakına akteditmiş nazarile bakıyor..

ATİNA, 26 — Başvekil M. Venizelos Atina gazetelerine yeni beyanatta bulunmuş, istikbaldeki Türk- Yunan münasebatı hakkında pek nikbin sözler söylemiştir. M. Venizelos, iki hükûmet arasında başlıca müşkülâtı teşkil eden mübadele işlerinin halledildiğini ve mukavelenin tabiî bir surette tatbik edilmekte olduğunu anlatmıştır.

M. Venizelos

M. Venizelos, Türk - Yunan dostluk muahedesinin akdini daha şimdiden vukubulmuş gibi kabul ettiğini, diğer mukavelelerin de çok uzamıyarak kısa bir zaman içinde tanzim edileceklerini söylemiştir.

Koru..

Ruşen Eşref Beyin nefis bir yazısı

Bugün ikinci sahifemizde

Karar..

Heyeti Vekile karar verdi

Yerli malı herşeyde tercih edilecektir

ANKARA, 27 (Telefonla) — İcra vekilleri heyeti 1930-31 bütçesini döviz noktai nazarından tetkik etmiş ve bazı kararlar ittihaz etmiştir. Buna nazaran bilvasıta döviz ile tediye olunan eşya bedeli 11,653,000 liralıktır.

Alınacak eşya miktarına göre Maliye vekâletinden veya heyeti vekileden karar almak usulünü sadeleştirmek için düşünülmüş ve yüksek memurların bu hususta daha şuurlu davranmaları lüzumu neticesine varılmıştır. Bundan sonra kabil olduğu kadar yerli malı kullanmak kararlaştırılmıştır. Memurin yerli malı giyecek ve kullanacak kambiyo alım satımı hakkındaki kararname şöyledir:

1 — İnşaat levazımında mümkün olduğu kadar yerli malı kullanılacak.

2 — Mensucatta yerli malı tercih edilecektir.

3 — İaşe mevaddının yerlisi kullanılacaktır.

4 — Tesisatta yerli malı aranacaktır.

5 — Ecnebi malı alınırken muhakkak heyet vekile kararı alınacaktır.

6 — Burada zikredilmiyen maddelerin de yerlisi alınacaktır.

7 — İdarei hususiyeler ve mahalli idareler yerli malı almağa ve kullanmağa mecburdur.

8 — Sermayesi kısmen ecnebi olan idareler hakkındaki kararname ahkâmı bakidir.

9 — Mülhak bütçelerle idare edilenler de ayni şeraite tâbidir.

Yeni kadro

Güzel san'atler akademisine ...

Namık Ismail Beyin mühim izahatı

Geçenlerde Maarif vekâletile temasta bulunan Güzel San'atlar akademisi müdürü Namık İsmail B. dün akademinin yeni kadrosunu hâmilen Ankaradan gelmiştir.

Bu kadroya göre, derslerinin diğer alâkadar derslerle tevhidi dolayısile manazır muallimi ressam Ruhi ve topografya muallimi Ahmet Ziya B. ler tertip haricinde kalmışlardır.

Namık İsmail B. Kadroda bundan başka mühim bir tebeddül olmadığını söylemiş ve şunları ilâve etmiştir:

— Akademinin mimarî kısmının maaşları ücrete kalbedilerek muallimlerin bütün vakıtlarını tedrisata hasretmeleri için üçer yüz lira ücret itası tekarrür etmiştir. Vekâletin mimarı profesör Egl ve vekâletin inşaat bürosu Akademiye nakledilmiştir. Talebe bu büroda büyük inşaat tatbikatı görecektir. Akademinin inşaat lâboratuvarı yakında bitecek ve burada mevaddı inşaiyenin mukavemet tecrübeleri yapılacaktır."

Askerî terfiler

Kolordu kumandanları ferik oluyorlar

Askerî terfi listesi 30 ağustosta neşredilecektir. Listeye göre ordu müfettişi İzzeddin Paşa feriklikten birinci ferikliğe terfi ediyor. Esasen ferik olan Şükrü Naili ve Ali Hikmet paşalardan maada bütün kolordu kumandanları da ferikliğe terfi ediyorlar.

Bu arada Derviş ve Salih paşalar da vardır.

Bu sene 15 kadar miralay mirlivalığa terfi etmekte, iki yüz kadar birinci mülâzım yüzbaşı olmakta, otuz kadar yüzbaşı binbaşılığa terfi etmektedirler.

Binbaşılıktan kaymakamlığa ve kaymakamlıktan miralaylığa terfi eden yoktur.

Terfi listesi 30 ağustos zafer bayramında neşredilecektir. Listeyi tasdikı âliye iktiran için Yalovaya götüren Osman Şevket Pş. tedavi için Avrupaya gitmiştir.

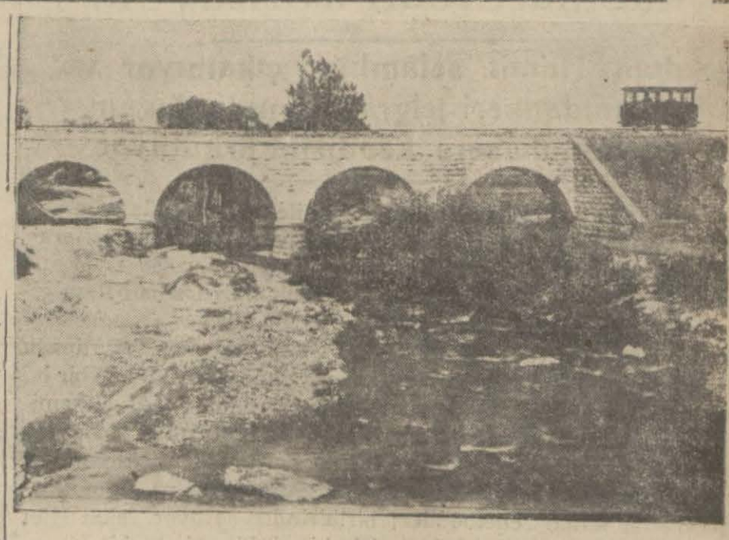

Ankara-Sıvas hattı üzerinde küçük bir köprü

İsmet Paşa Hz. bu akşam Sıvasa hareket ediyorlar

Diğer maruf davetli zevat ta Başvekille birlikte seyahat edeceklerdir.

Başvekil Hz.ne hususî bir vagon ve diğer davetlilere de 6 yataklı vagon tahsis edildi

30 ağustos cumartesi günü icrası mukarrer Sıvas istasiyonu açılma merasimine ait hazırlıklar dün bitirilmiştir.

Miktarı (360) a baliğ olan davetlilerden şehrimizde bulunan zevatı alacak hususî trenlerin birincisi bu akşam saat yirmide, ikincisi saat yirmi ikide Haydarpaşadan hareket ederek Ankara ve Kayseriye uğradıktan sonra Sıvasa gideceklerdir. Başvekil Pş. Hz. ile vekiller, meb'uslar, büyük erkânı harbiye reisi Pş. Hz. ordu müfettişleri, Şurayı askerî azaları, kolordu kumandanları, saat yirmi ikide hareket edecek trenle, Vekâletlerin müsteşarları, emniyeti umumiye müdürü, Ziraat Bankası umumî müdürü, matbuat mümessillerinin kacak trenle gidecekler. Saat yirmide kal-

Başvekilimizin Pendikten trene binmeleri muhtemeldir. Davetliler için yataklı vagonlar tahsis edildiği gibi İsmet Pş. Hz. için de hususî bir vagon tefrik olunmuştur.

Davetlilere bu merasim münasebetile verilecek bronz madalyaların bir tarafında bir lokomotif ve vagon şekli, diğer tarafında ise "Sıvas istasiyonunun işletmeğe açılma hatırası" ibaresi ve (30 ağustos 1930) tarihi vardır.

Davetliler için 6 yataklı vagon tahsis olunmuştur.

Bundan başka davetlilere yemek temini için hususî trenlere vagon restoran da ilâve olunmuştur. Merasimde bütün millî müesseselerin mümessilleri bulunacaklardır.

Trenler Sıvas istasiyonunda yapılan takızaferden elli metre mesafede duracaklar, davetliler trenden inecektak karşısında hazırlanan mevkide yer alacaklardır.

Merasime İsmet Pş. Hz. nin nutuklarile başlanacaktır.

Başvekil bu büyük nutuklarında yalnız şimendifer siyasetimizin hayırlı neticelerine değil, son zamanlarda [illegible] olan bütün memleket [illegible] temas ederek aşağıda

Başvekilin nutuklarını müteakip Sıvas belediye reisile Sıvaslı bir vatandaş tarafından da nutuklar irat olunacaktır. Sıvasa gidecek trenlerin güzergâhında olan bütün istasiyonla-

(Devamı üçüncü sahifede)

Romanyalı seyyahlar grup halinde

Romen misafirlerimiz gittiler

Dün Romen mebus ve âyanı şerefine verilen ziyafette tezahürat yapıldı

Memleketimizi ziyaret eden Romen meb'us ve âyanından mürekkep seyyah kafilesi dün Boğaziçi ve Adaları gezmiş ve akşam saat on sekizde şereflerine İstanbul meb'usları tarafından bir çay ziyafeti verilmiştir.

Ziyafette şehrimizde bulunan meb'uslar, büyük şair Abdülhak Hâmit B. ve kibar ailelere mensup birçok zevat davetli idiler.

Bu toplanma iki memleket güzideleri arasında samimî bir temas temin etmiş ve çok hararetli tezahürat ta bulunulmuştur. Bu münasebetle Romen âyan İkinci Reisi M. Klinçu ile seyyahın heyeti Reisi M. Don Zaharya irat ettikleri nutuklarda iki memleketin dostluğundan ehemmiyetle bahsetmişler ve Romanyalı misafirlerimiz müteaddit defalar "yaşasın Gazi, yaşasın Türk milleti ve Cümhuriyeti!" diye tezahüratta bulunmuşlardır.

Ayan ikinci reisinin nutku

Romanya Âyan Meclisi ikinci reisi

(Devamı ikinci sahifede)

Türk hardeşlerimiz abideye çelenk koyarlarken

Sultan Hamit!

Tahsin Paşanın Hatıratı..

No : 18

(Tercüme ve iktibas hakkı mahfuzdur.)

Padişah, Gazi Osman Paşanın kaçmasından korkuyor!

Sultan Hamit selâmlığa çıkamıyor ve akşamdanberi telgraf başında devam eden muhabere kendisini ürkütüyor

ayni zamanda tarih şinas bir diplomat olan kara Todori Paşa telgrafnamenin tercümesini tevdi ve takdim ederken "Rusya Çarlarının iki asırdanberi böyle bir telgraf yazdıkları vaki değildir,, demişti ki bu söz o zaman Rus nüfuzunun İstanbulda ne derece ye kadar ilerlemiş olduğuna bir delildir. Ne yazık ki Türk ordusunun kazandığı askerî zaferi diplomatlar ikmal edemediler; müzakeratı sulhiyede Girit meselesi lehimize intaç olunamadı ve Girit gailesi bilâhare mâlûm olan feci akıbete uğradı.

Yunan muharebesi esnasında Yanya cihetlerinde bir intizamsızlık olmuştu. Ser asker Rıza Paşa bu intizamsızlığın kabahatini Müşir Etem Paşaya atfediyordu. Serasker Paşa tarafından vaki olan maruzat üzerine Mabeyin müşiri Gazi Osman Paşa o havaliye gönderildi. Osman Paşanın vazifesi tahkikat icra ve intizamı iade etmekti. Ancak Osman Paşa daha Selâniğe vasıl olmadan Ethem Paşa Yanya kumandanını değiştirmiş, şiddetli tedabir ittihaz ederek o havali de intizamı iadeye muvaffak olmuştu. Harbin muvaffakiyet ve muzafferiyetle devam etmekte olduğu bir sırada mahallî bir hâdisenin tahkiki için İstanbuldan Gazi Osman Paşa gibi yüksek rütbeli ve Ethem Paşadan çok kıdemli bir zatın izamı baş kumandanlıkta bulunan Ethem Paşayı fütura düşüre bilirdi.

Sultan Hamit kendi adamlarını kullanırken böyle noktalara çok dikkat ederdi. (Mayıncıyeti [illegible]) muâmelât ve mukarreratta âmil olmuştur. Sultan Hamit bir kimsenin memnun edilmemiş olmasından ziyade yese düşürülmüş olmasma ehemmiyet verirdi. Binaen aleyh Osman Paşaya Selânikte tavakkuf etmesi emri verildi. Şimdi de Osman Paşanın haysiyet ve izzeti nefsi rençide olmuştu. Pilevne kahramanı bu tarzda yarı yoldan çevrilmeğe tahammül edemezdi.

Kendisine tevakkuf iradesini perşembe günü tebliğ etmiştik O gece Pş. dan bir telgraf geldi. Bu telgrafta Selânikte kalması kendisini pek müteessir ve ahvali sıhiyesini muhtel ettiğinden bahisle Avrupaya azimetine müsaade olunmasını rica ediyordu. Bu telgraf Sultan Hamidin vehmini azamî derece tahrike kâfi idi. Yunan muharebesi esnasında Osman Paşa gibi tanınmış bir kumandanın ve bir saray adamının Avrupaya azimetini Sultan Hamidin havsalası kabul edemezdi. Derhal huzura çağırdım. Osman Paşanın avdetinde sebabını temine memur edilim. Telgarf başında muhabeye koyulduk. Paşa ısrar edip duruyordu. Sabaha kadar muhabere devam etti. Ertesi gün cuma idi. Selâmlık alayı tertibatı hazırlanmıştı. Padişah, Osman Paşadan muvafakat cevabı almadan arabasına binmek istemiyordu. Osman Paşanın muvafakat veya ademi muvafakat cevabı ile selâmlık alayının yapılması veya yapılmaması arasında hiçbir münasebet yoktu.

Ancak Gazi Osman Paşa gibi arabasında karşısına aldığı bir adamın Avrupaya kaçmış olması veya böyle bir haberin şuyu bulması Abdülhamidin hiç arzu etmediği şeylerden idi. Yollarda asker bekliyor, herkes merak içinde ne olduğunu biribirinden soruyor, fakat Hünkâr bir türlü arabaya binmiyordu. Nihayet Osman Paşadan muvafakat ve İstanbula azimet cevabını aldım, padişaha arzettim, memnun oldu ve arabasına binerek selâmlık alayına çıktı.

Sultan Hamidin bu kabîl vehimleri nekadar şayanı tenkit ise onun bu vehmini bilenlerin ikide bir Avrupaya kaçmak tehdidile onu daha vehham yapmaları ondan fazla tenkit ve teessüfe şayandır. Bu Avrupaya kaçmak meselesi Sultan Hamit devrinde hiç eskimeyen bir moda halinde devam edip durmuştu.

Yunan muharebesinde ordunun bütün mühimmat ve levazımı karadan sevkolunuyordu. Bulgarlar bu fırsattan istifade ile Türkiyeye hayli müşkülât ika edebilirlerdi. Abdülhamit bunları idare etmek lüzumunu anladı. Âli Paşanın sadareti zamanında Rumelinin bazı mahallerinde Metropolitlikler teşkiline müsaadeyi havi bir ferman verilmişti. Yunan muharebesi zamanında bu ferman tahattur edilerek bunda mündarip üç metropolitlik müsaade olunacağı yolunda Babıâliden Bulgar Kapı Kethüdası Mösyö Markofa bir teskere yazıldı. Mösyö Markof bu teskereyi bir muvaffakıyeti siyasiye olmak üzere Hükûmetine göndermişti. Harbin Türk galebesi ile neticelenmesi Bulgarlığın millî emelerinden biri olan o metropolitliklerin ihdasına fırsat vereceğinden M. Markof Türk ordusunun zafer haberlerini sevinç ile takip ederdi. Diğer taraftan kilise meselesinden dolayı Bulgarlarla Yunanlıların arası fevkalâde açıktı. Yunanlılar Bulgar metropolitliklerinin açılmaması için her tedbire baş vuruyorlar, Bulgarlar ise milliyetlerinin inkişafını bu metropolitliklerin açılmasından bekliyorlardı. İstanbulda çok akıllı, çok diplomat ve son derece çalışkan bir Bulgar Eksarhı vardı. Bütün ömrünü Bulgarlığın inkişaf ve itilâsına ve Bulgar istiklâlinin esbabı tahakkukunu istihsale hasretmiş olan bu Eksarh Efendi Üsküpte Bulgar nüfusun Rumlara nisbetle ekseriyet teşkil ettiği halde metropolidin Rum olması Bulgar tebaai sadıka (!) yı dilhun etiğini ikide bir arzeder durur ve Bulgarların kilisede kendi lisanlarile icrayı ayin edebilmeleri için o aralık inhilâl eden Üsküp metropolitliğine bir Bulgarın tayinini hükûmetin adaletinden niyaz eder idi. Fırsat düştükçe de bunun

(Bitmedi)

HARİCÎ HABERLER..

Cemiyeti Akvam Meclisi

Eylûlde toplanacak meclis için hazırlanıyorlar..

İçtima..

Galiba az mühim olmıyacak

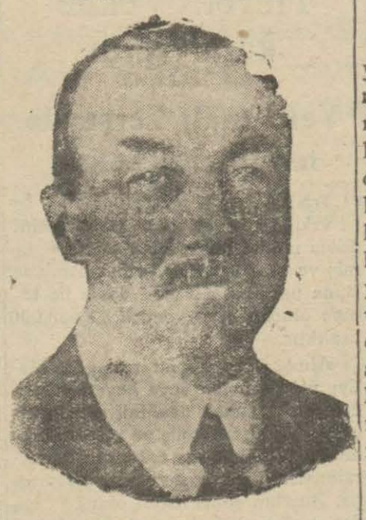

Mr. Henaerson

Cemiyeti Akvam Meclisi eylûlde toplanıyor. Yeni aym sekizinci günü toplanacak olan Cemiyet Akvam Meclisinin ruznamesinde pek çok mesele yoktur. Fakat Cenevre içtimamın asıl ehemmiyeti Avrupa Birliği projesile meşgul olmak üzere birçok murahhasların orada sarfedecekleri faaliyet olacaktır.

Fransa hariciye nazırı M. Briand geçen sene Eylûl içtimaı münasebetile Cenevreye toplanan Avrupa Devletlerinin murahhaslarma Avrupa Birliği fikrinden bahsetti. Meselenin şu bir sene zarfında geçirdiği tekâmül neye yaradı? Malûm olan bir şey varsa Avrupa Birliği bahsinin her halde pek tatlı bir bahis olmaktan çıktığıdır.

Türkiye gibi, Rusya gibi devletlerin, Cemiyete davet edilmemeleri Cenevreye çağrılmış olan diğer devletlerden bir kısmınca itirazı mucip olmuştur. Sonra Avrupada umumî harbin eski galip ve mağlûpları arasındaki ağır muahedeleri tadil etmedikçe Avrupa Birliği tasavvurunun nasıl hakikat sahasma çıkabilmesinde de şüphe edilmektedir.

Önümüzdeki Cenevre içtimaı bu itibarla az meraklı olmıyacaktır.

LONDRA, 26 (A. A.) — Sıhhî vaziyetinden dolayı tedavi için üç hafta Gal memleketinde oturmuş olan Hariciye Nazırı M. Henderson iadei afiyet etmiş olduğundan yarın vazifesini ifaya başlıyacaktır.

LONDRA, 26 (A. A.) — M. Henderson Cemiyeti Akvam Meclisinde hazır bulunmak üzere 3 eylûlde Londradan müfarakat edecektir. Mumaileyh Cemiyetin Meclisi kebirinde de bulunacaktır.

LAHEY, 26 A.A. — Beynelmilel adalet divanı serbest Danzig şehri hakkında Cemiyeti Akvam meclisi tarafından kendisinden 15 mayısta vukubulan istifsara cevabını vermiş ve bu şehirin herhangi bir beynelmilel mesai teşkilâtma dahil olmasma hukukî imkân olmadığını bildirmiştir.

Kâzım Pş. Hz.

Dün sabah Yalovaya giden B. M. M. Reisi Kâzım Paşa Hz. akşam üstü şehrimize avdet etmişlerdir.

Ecnebi matbuatı

Amele hükûmetinin tecrübesi

"Times,, gazetesi Avustralyanın malî işleri münasebetile neşrettiği başmekalede Avusturalyada iş başında bulunan amele hükûmetinin bizzat İngiltere deki hükûmetle muvazi noktalar arzettiğini söyliyerek diyor ki: "Hakikaten Avusturalyadaki vaziyet ana vatanla bazı şayanı dikkat surette muvazi noktalar arzetmektedir ki bu ihmal edilemez. İstihsal kıymetinin artması, ve hükûmetin manasızlıklarile işsizliğin artması iki memlekette de görülen müşterek alâmetlerdir. İki memlekette de iktısadî buhranlarla mücadele mecburiyetinde olan amele hükûmetidir.

Müşkül dersleri öğretmek için mes'uliyet gibi mektep yoktur, ve İngilterede ve Avusturalyada bazı pek iptidaî iktisat hakikatlerini tecrübe ile öğrenmekle beraber memlekette siyasî hayat sağlam bir esasa istinat edemez. Avusturalyadaki hâdisatın cereyanına teveccühle bakılmaktadır. Malî konferansın kararları kabul edilmekle meselenin halledileceğini beklemek hata olur.,,.

"Times,, Avusturalyada malî vaziyeti tetkik için orada toplanan konferansın kararlarından bahsederek hastanın şimdiye kadar hekimin tavsiyelerine riayet ettiğini fakat tamamile İyileşmesi için tedavinin tam surette yarılması beklendiğini ilâve ile mekalesine nihayet veriyor.

Lehistanda çıkan kabine buhranı münasebetile "Temps,, gazetesi yazdığı başmekalede vaziyeti tahlil ederken diyor ki:

"Eğer Mareşal Pilsudeski resmen idareyi eline almağa muvafakat ederse vaziyet şüphesiz değişebilir. Kendisi şimdiye kadar daima bunu reddetti, tıpkı 926 da Diyet Meclisinin ekseriyetine rağmen Reisicümhurluğu kabul etmediği gibi Şimdi yeni kabineyi teşkile hazır olduğunun söylenmesi Lehistanın dahilî ve haricî siyasetinin Başvekâlete gelmesine lüzum gösterdiğini kendisinin de takdir ettiğine alâmet olup sağa, sola olduğu gibi merkez fırkalarının da hükûmete müzahereterinil temine yalnız onun muvaffak olacağı bütün sağlam demokrasilerin esası olan parlâmento prensiplerini inkâr etmeksizin Varşovada kuvvetli bir hükûmet tesisi için yalnız onun şahsan lâzımgelen nüfuza malik olduğunu göstermektedir.,,

Japonyada

Bahrî muahede

TOKYO, 26 (A. A.) — Bahrî Londra muahedenamesi, tetkik komisyonu tarafından tetkik edilmiştir. Meclisi has, muahedename tam olarak kendisine tevdi edilmeden evvel komisyon tarafmdan birkaç içtima daha aktedilerek tetkikat yapılacağını resmen bildirmektedir.

Malî vaziyet

Paranın istıkrarı için tedbir..

MADRİT, 26 A.A. — Fabra Ajansı malî diktatörlüğün tesis edilmiş olduğuna dair ecnebi membalardan tereşşuh eden haberleri kat'î surette tekzip etmektedir. Mezkûr ajans hükûmetin peçetayı muhafaza etmek için zarurî olan bütün tedbirleri kabule karar vermiş olduğunu ve zamanı geldiği vakit parlâmento huzurunda bu tedbirlerin hesabını vereceğini ilâve eylemektedir.

MADRİT, 26 (A. A.) —Mısır ithali hakkındaki memnuiyet bir emirname ile kaldırılmış ve halihazırda mer'i gümrüktariflerindeki resmi tediye etmek suretile ithaline mezuniyet verilmiştir. Emirname mısır ticaretini kontrola tâbi tutmaktadır.

Son Haberler

Geyveden de tekzi

S. C. Fırkası karşısında anadolu şehirleri

ANKARA, 27 (Telefonla) - Geyveden Hâkimiyeti Milliye gazetesine 14 mahalle muhtarı imzası ile gönderilen bir mektupta Geyve ehalisinin yüzde sekseninin Serbest Fırkaya girmeğe mütemayil oldukları hakkındaki bazı şahıslar tarafmdan gazetelere gönderilen telgrafların aslu esastan ârî olduğu, millî mücadele senelerind zi Hz. tarafından tesis Müdafaai Hukuk Cemiyet sonra da C. H. Fırkasına Geyvelilerin fırkalarma ve kavi rabıtalarla bağlı ları yazılmakta ve birkaç hul şahsın Geyvelileri tem demiyeceği ilâve edilmekt

Tevfik Rüştü Bey

ANKARA, 27 A. A. — Hariciye Vekili Tevfik Rüştü Bey bu sabah saat 9 da ekspresle şehrimize gelmiş ve istasiyonda millî müdafaa vekili ve hariciye vekâleti erkânı tarafından karşılanmıştır.

Ticaret mektebi ders programı

ANKARA, 27 (Telefonla) - Ticaret odası Meclisi toplandı. Ticaret mektebi ders programını tetkik etti. Müdürün izahatını dinledi.

Mektebin ders programı için bir mürakabe heyeti teşkiline karar verildi.

Üçüncü şube muavinli

İZMİR, 27 A.A. — Bugün 48 kuruş arasında 3603 çuval ve 13 ilâ 32 kuruş arasında 7 val incir satılmıştır.

İzmir tütün rekolte

İZMİR, 27 A.A. — Son y tahminlere göre İzmir iktısadi kası 1930 senesi tütün rekoltesi beş milyon kilodur. Mıntakan çen sene rekoltesi on beş buç evvelki sene rekoltesi ise yir milyon kilo idi. Bu sene ilk sa ödemişte 13 ağustos tarihinde mıştır. Mezkûr tarihten bugün dar iktısadı mıntaka dahilinde ben on milyon kilo tütün satılı Fiyatler beher okkası aşgarî yü ve azamî iki yüz on beş kuru Umum mıntaka istihsal mahalle bu sene tütünleri nefis bir tarz rak edilmiştir.

İZMİR, 27 A.A. — Alman mata nazaran Çekoslovakya rejiminde memleketimizden bir m kilo tütün mübayaa edecektir.

Romen misafirler

Başı 1 inci sayfada

Mösyö Klinçu nutkunda ezcümle demiştir ki:

— Romanya Âyan Meclisi namına, bize bukadar hararetle hüsnü kabul göstermiş olan zevata karşı şükranlarımızı bildirmeme müsaadenizi rica eylerim. Türklerle Romanyalılar arasındaki rabıtalar kadimdir. Vaktile biz her nekadar mağlûp bir millet halinde bulunuyor idisek te bizim milliyetimize, dinimize, lisanımıza müdahele edilmedi. Millî hayatımızı muhafaza etti.

İstiklâlimizi elde ettikten sonra ise iki milletin münasebatı en müsait bir safhada cereyan etmiştir.

Türk Cümhuriyetinin başında büyük bir devlet adamı olan Gazi Hz. bulunduğu bugün ise iki memleket [illegible] Bizi bukadar hararetle kabul eden İstanbul ayni zamanda bu güzel şehir bizim için pek caziptir.

Romanyada yaşayan Türkler en sadık ve fedakâr vatandaşlardır.

Genç Türkiyenin saadet ve refahını temenni ile sözüme nihayet veriyorum. Yaşasın Türkiye Cümhuriyeti!.. Yaşasın Türkiye Parlâmentosu..

Romen meb'usun nutku nutku

Müteakıben İstanbulun, Boğaziçinin verdiği intıbaları anlattıktan sonra bugünkü hür, müstakil ve herkes tarafından hörmet gören yeni Türkiyenin önünde hürmetle iğildiğini hararetli bir lisanla söyledikten sonra Gazi Hz. nin sevk ve delâletile yeni Türkiyenin mazhar olduğu siyasî ve askerî mazhariyetleri hatırlatarak demiştir ki:

— Saklıyacak bir şey görmüyorum. Mazide biz biribirimizle harbettik. Fakat buna rağmen biz biribirimizi seviyoruz. Eğer mazide umumî harp deliliği bizi yekdiğerimizin aleyhine sevketmiş ise, cesur Türk milleti bizim memleketimizle harbetmiş ise bunların biribirinden istiyecekleri bir şey yoktu. Ne bizim Boğaziçi sahilinden, ne sizin Tuna kenarından istiyeceği bir şey yoktu. Bu iki memleketin bütün menafii birbirile ahenktardır.,,.

Hatip beyanatına nihayet verirken demiştir ki:

— Bütün arkadaşlarım gibi ben de Türk milletinin ve pek mümtaz bir şahsiyet olan Gazi Hz. nin refah ve saadetlerini temenni ederim. Yaşasın Türk milleti ve onun yüksek Reisi!..

İstanbul meb'usu Ziya B. Romanyalı misafirlerimizin nutuklarına mukabele ederek demiştir ki:

— Pek sevimli ve beliğ olan tezahürata ve dostane sözlere İstanbul meb'usu sıfatile cevap vermek isterim. Burada kıymetli meslekdaşlarımızın bulunmaları, şerefli misafirlerimizin Türkiye seyahati iki yakın komşu arasındaki samimî dostluğun bariz bir delilidir. Bu dostluğa çok ehemmiyet veriyoruz. Kıral Hazretleri ve necip Romen milleti için saadetler temenni ederim.,,.

Müteakıben Mardin meb'usu Nuri B. de bir nutuk irat ederek misafirlere büyük bir şey yapılmadığını, fakat kalbî bir alâka ile Türkiyede karşılandıklarını söylemiştir. Ziyafet samimiyet havası içinde geç vakte kadar sürmüştür.

Romen heyetile birlikte gelen Silistre meb'usu Ömer Vehbi ve Romanyadaki Türk gazetecilerden Şevket ve Hamdi B.ler dün Taksim abidesine Dobrica Türkleri namına çelenk koymuşlar ve Gazi Hz. ne tazimat telgrafları çekmişlerdir.

Romanyalı misafirlerimiz Türk meb'uslarile beraber Türk gazetecilerini de Romanya[illegible] davet etmişlerdir.

Misafirlerimiz tekrar memleketimizi görmeğe geleceklerini söyliyerek dün gece Regel Karol vapuru ile Köstenceye hareket etmişlerdir.

TAZİMAT TELGRAFLARI

Romanyalı misafirler tarafından Yalovada Gazi Hz. ne berveçhi ati tazimat telgrafı çekilmiştir:

Güzel memleketinizi ziyaret için İstanbula gelen Romanya parlâmento azası kendilerinin zatıâlileri ve hükûmetleri tarafından vücude getirilmiş olan terakkiyat karşısındaki takdir hislerini lûtfen kabul buyurmanızı rica eylerler ve gerek zatıâlilerinin ve gerek Türk milletinin refah ve saadetlerini temenni ederler.,,

BAŞVEKİL PAŞAYA

Başvekil Paşa Hazretlerine de atideki telgraf çekilmiştir:

"Romanya Parlâmento azası İstanbulu ziyaretleri münasebetile Türkiye Cümhuriyeti makamatı aidesi tarafından haklarında gösterilen misafirperverlikten dolayı teşekkürlerini ve ihtiramatı faikalarının kabulünü zatıâlilerinden rica ederler.,,.

MECLİS RİYASETİNE

Romanyalı misafirler tarafından Meclis Reisi Kâzım Pş. Hz. ne atideki telgraf gönderilmiştir:

"Romanya parlâmentosu azası İstanbulu ziyaretleri münasebetile hak larında gösterilen hüsnü kabulden mütevellit samimî şükranlarının Büyük Millet Meclisine iblâğını ve meslektaşlık hislerinin kabulünü zatıâlilerinden rica ederler.,,.

At yarışları

Veliefendi çayırında yarın yazlık at yarışlarından beşincisi icra edilecektir.

Cezayirde veba

"Cezayir" in «Oran» şehrinde Veba vak'aları görülöüğünden mezkûr Liman muvaridatına muayenei Tıbbiye tedbiri konulmuştur.

Hindistanda

Hint Birliği hey'eti

DELHİ, 26 (A. A.) — gayri kanunî ilân edilmiş o sına rağmen Hint ittihadı komitesi yarın burada bir içtaktetmeğe karar vermiştir. mitenin birçok azası gelmiş Dunların arasında sabık Te Meclis Reisi Patel de vardı ğer aza da yavaş yavaş gelmetedirler.

SİML, 26 (A. A.) — Gandhi ahvali sıhhiyesine b en Allahabat hapisanesin tahliye edileceğine dair bir yia deveran etmişse de teey etmemiştir.

Çekoslavakyaya gönderilecek talebe

Bu sene Çeklerle memleketim rasında talebe mübadelesi yapılanı yazmıştık. Memleketimiz nan gönderilecek olan talebelerin m baka imtihanı Darülfünunda y mıştır.

İmtihanda kazanan 3 Efendi kaç güne kadar Çekoslovakyaya reket edeceklerdir.

Darpanenin istikbali

"Darpane" nin mütedavil se yeli bir müessese haline kalbi bir tasavvur vardır. Bu takdirde mayesi artacak olan Darpane büyük işler görebilecek, hükûmait para basmak ta bir ücret mu linde olacaktır.

Kaymakam tayinleri

Ergani kaymakamlığına Beşebap kaymakamı Faik, Sulta kaymakamlığına Bünyan kaymmı Fazlı, Biga kaymakamlığına taniye kaymakamı Bekir Sıtkı, run kaymakamlığına Çubuk kaymakamı Sabri, Çubuk kaymakamlı Gürun kaymakamı Abdülkadir ler nakil ve tayin edilmişlerdir.

Fen fakültesinde intih

Fen fakültesi reislik intihabı gün yapılacaktır. En kuvvetli zet olarak müderris Burhanettin den bahsedilmektedir.

Yeztahassüsleri..

Koru..

Ruşen Eşref

Buz renkli çam, kıyıda kanatlarını germiş dinlenen albatros.

Göğe engin fıskıyesini yayıp yere ngin gölgesini döken çınar, oyalı aprakarı ipek yumağı püsküllerle ynaşan çınar.

Fıstık çamları, Kleopatranın arnda esirlerin taşıdığı yelpazeleri ıdıran fıstık çamları.

Balık biçimli yapraklarının altındikenli fiske topları saklıyan at staneleri.

Üç gövdeli ıhlamurlar, altı açık üstü koyu kelebek yapraklı ıhlamurlar.

Meltem estikçe gümüş sütunlara dönen salıntılı kavaklar.

Havada burkulup burkulup gene yere sarkan salkım akasyalar.

Testere yapraklı aylandoslar, göğün berraklığında öbür ağaçların dallarına tutunmuş örümcek ağları sanılacak aylandoslar.

İç çeken serviler

Kolalanmış gibi katı ve parlak yapraklı manolyalar.

Yeşil çadırlı cevizler.

Avize billûrları gibi sarkan, akan, titreşen salkımlı çam.

Ey, daha, adını bilmediğim, eşlerini her yerde görmediğim ağaçlar! Yanar söner fener ışıkları gibi her bahar hep birden yeşerip her güz hep birden sararan tombul ağaçlar. Çetin ağaçlar. Atılgan ağaçlar. Derli toplu ağaçlar!... Boy yarışma, gölge yarışma çıkmış coşkunlar!.. Kabuk derileri artık buruş buruş olmuş geçkin göğdeler; süsleri azalmış, çıplak pazıları çürümüş dedeler... Onların ayak ucunda taptaze yeni yetişmeler; tüy boylu, körpe renkli torunlar!.. Enine boyuna gelişen, kudretlerinin gölgesini düşkün göğdelerle taze heveslilere yayan ergenler; cinsin sürekliliği vazifesini benimsemiş ergenler: her yaş ve her boy!

Yamacı dolduran ağaç milleti! Ey biribirini boğmadan yanyana türlü düşünceler, türlü duygular, türlü sesler gibi, türlü soy soplar gibi ayni toprağın üstünde ayrı ayrı serilip serpilen şahsiyetler!

Geriniyor gibi dallar. Omuz omuza tutuşmuş gibi dallar. Kuğu boynu gibi dallar. Uçacak kanatlar gibi açık dallar. Rakseden kollar gibi savruk dallar!... Bazılarında kuşlar, meyvalar gibi görünen dallar: hava mahlûkları için toprağın ya başı, ya sonu dallar!... Altlarında oturdunuz musize yar özleten, ses duyduran, rüya gördüren dallar. Kendi yaprakalrının bulutlarından başka gök bile göstermek istemiyor gibi sıklaşan; bazı bir deniz parçasını, bazı beyaz yalılı bir kıyıyı, bazı bir uçuruma salındıktan sonra tekrar havalanan bir koru parçasını eski bir hayatın ara sıra hatırlanır nefis artıkları gibi gösteren dallar!

Altlarında uzun uzun yollar; nerelere vardıklarını yeşilliklerden başka kimsenin bilmediği yollar; hatıralar gibi uzayan, duman gibi dalgalı, dalga gibi savruk yollar. Üstlerinde birkaç ışık ve birkaç yaprak kırıntısından başka kimsenin gezinmediği şehvani yollar... Gelmiyen güzelleri özleten, yaprak hışıltılarını ipek etek ötüşleri sandıran yollar.. Gizli bir dönemecindeki çıtırdılardan bir sevgilinin ayak sesini umarken karşınıza dik bakışlı keçiler, kim bilir belki de keçi kıyafetinde Pan'lar çıkaran yollar..

Ve tepede göl: donmüş kaktüsler gibi sünger taşlarından bir çerçeve içinde el aynasını andıran göl. Köşkün duvarında bir kovuktan kaynayıp müselsel çağlayanlı havuzların merdiveninden inerek sünger taşından bir pagodada dinlendikten ve gizli bir yalakta toplandıktan sonra meydana çıkan şu: erimiş yaprak rengin de su... İçine şemsiye biçimli akılar, kamçı salıntılı sazlar akseder Bir yanında Rumeli hisarının ilklesi büyük bir geminin çifte b gibi görünen, bir yanında mavi yeşil ufuklara değen su...

Koru, üstünde yalnız kendinin bir sesi durup bütün dışındaki s ri didişken hayatın geçip gidici tuları halinde duyuran koru.... B yamaçlarının erganunu koru... D tıkça ruhunuza yalnız kendi hav sindiren, deniz altı bahçesinde y yormuşsunuz gibi sizi bitmez tü mez yeşilliğine boğan koru... Ah gündüz, içi akşam koru!

RUŞEN EŞREF

300,000 Ingiliz lirasının tevziatı nasıl yapılacak?

Mektepler

İkmal imtihanları 15 eylûlde bitecek

Derslere de 1 teşrinde başlanacak

İstanbul maarif mıntakası dahilindeki lise ve orta mektepler 1 teşrinievvelde tedrisata başlalacaktır. İkmal imtihanları 15 eylûlde nihayet bulacak ve teşrinievvele kadar yeni talebenin kayit muameleleri ile meşgul olunacaktır.

Şehremizdeki ilk mektepler de teşrinievvelin birinci haftasında tedrisata başlanacaktır.

Vilâyette

Terfiler

Sihhiyede birçok memur terfi etti

Sıhhiye müdürlüğünde 340 senesindenberi terfi etmemiş olan birçok memurların terfi ettikleri dün Sıhiye Vekâletinden bildirilmiştir. Terfi eden memurlar Sıhiye Vekâletinde muhtelif memuriyetlere tayin olunmuşlardır.Bunların yerlerine de Sıhhiye Vekâletindeki memurlar tayin olunmuştur.

Zafer Bayramı

Zafer Bayramına müsadif olan cumartesi günü daireler tatildir.

Polis müdürlüğünün merkezlere bir tamimi

Polis müdiriyeti bütün polis merkezlerine verdiği emirde her polis merkezi mıntakası dahilinde bulunan otel, pansiyon, apartıman, nezaretane memurlarile bunlar arasındaki ecnebilerin kimlerden mürekkep olduğu ve ne zamandanberi bu işle iştigal ettiklerinin bir liste halinde tesbitile müdiriyete gönderilmesi bildirilmiştir.

Her polis merkezi sorulan bu suallerin cevaplarını liste halinde tayin edecek ve üç gün zarfında müdiriyete gönderecektir.

Bu listeler Mülkiye müfettişliği tarafından tetkik olunacaktır.

Memnu mıntakada gezen Almanlar

Beş Alman izcisi memnu mıntakada dolaştıkları cihetle jandarmalar tarafından yakalanmış ve polis müdürlüğüne getirilmiştir. Haklarında tahkikat yapılmaktadır.

Beş Alman haklarında tanzim olunacak tahkikat evrakile birlikte Adliyeye teslim edileceklerdir.

İsmet Pş. Hz.

(Başı Birinci sahifede)

bugün bayraklarımızla donatılacak ve yer yer tezahürat yapılacaktır. Merasim trenleri cumartesi günü gece yarısı avdet edeceklerdir.

ANKARA, 26 A. A. — Devlet Demiryollarından verilmiştir:

Ahiren yapılan tadilâta nazaran matbuat muhabir ve foto muhabirleri 28-8-930 tarihinde saat 20 de Haydarpaşadan Sıvasa hareket eden 2 numaralı katara ilâve olunacak yolcu vagonile İstanbuldan seyahat edebileceklerinden bir gün evvel Ankaraya gelmelerine lüzum yoktur. Ankarada kilerde ayni 2 numaralı trenle Ankaradan 29-8-930 saat 18/10 da hareket edebileceklerdir. Binaenaleyh evvelce bildirilen ve Ankaradan 29-8-930 saat 16/30 da hareket edecek trenle seyahat etmiyeceklerdir.

Gümrük komisyoncuları

Dün gümrük komisyoncular birliği idare heyeti bir içtima yapmış ve bu içtimada tüccar komisyoncularının vaziyeti görüşülmüştür.

Heyeti idare tüccar olmadığı halde kendisine tüccar süsü verenlerin hâlâ gümrüklerde serbestçe muamele takip etmekte olduğuna nazaran gümrük komisyoncuları kanununun temamen tatbik edilmediği neticesine varmış ve bunun için teşebbüsatta bulunmağa karar vermiştir.

Abideye ilân yapıştırmak memnudur

Asarı atikadan olan mebaninin duvarlarile abidelerin etraflarına ilân yapıştırmak memnu olduğu halde son zamanlarda buna riayet edilmemekte olduğundan bu kabil kimselerin takip edilerek haklarında takibat yapılması zabıtai belediye memurlarına tebliğ edilmiştir.

Muallimler

Yeni kadro haftaya tebliğ edilecek

Anadoluya gidecek muallimlerin kimler olduğu anlaşılacak

Orta tedrisat müdürü umumisi Cevat B. lise muallimleri kadrosunu Yalovada tasdik ettirmiştir. Cavat B. bilâhare şehrimize gelmiş ve bir gün kaldıktan sonra Ankaraya avdet etmiştir. Cevat B. kadrouyu da beraber götürmüştür. Önümüzdeki hafta kadro tebliğ edilecektir. O vakit Anadoluya gidecek 100 muallim belli olacaktır.

Bari sergisine iştirak edecekler gidiyorlar

Baride açılacak şark sanayi sergisine gidecek eşya ve bu münasebetle yapılacak İtalya seyahatine iştirak eden zevat bugün saat onda Loitin bir vapurile haraket edeceklerdir.

Bari sergisine Çini, krep döşin, trikotaj, havlu, işleme ve halı sanayiimiz iştirak etmektedir. Ayrica kadınları esirgeme derneği de iştirak etmektedir.

Sergiye Oda namına kâtibi umumî Vehbi, Sanayi Birliği namına reisi sani Kâzım Ziya Mustafa Hayri, Alî iktısat mektepleri mezunları cemiyeti namına da kâtibi umumî Sami Cemal Beyler gitmektedir.

Troçki ne ile meşgul?

Romanyada çıkan Epoka gazetesinin muharriri M. Mano dün Büyükadada M. Troçki ile görüşmüştür. Son geçirdiği hastalık neticesinde çok zaiflemiş olan Troçki artık siyasetle hiç alâkadar olmıyarak yalnız edebi eserler yazmakla meşgul olduğunu söylemiş ve Gazi Hz. den takdir ve hürmetle bahsederek: "en büyük teşkilâtçı adam!" demiştir.

Emanette

Belediye müdürleri Kaymakam olamıyorlar

Belediye müdürlerinden hiç biri yeni kaza kaymakamlıklarına tayin edilmiyecektir. Çünkü kaymakam olmak için yalnız mülkiye veya hukuk mekteplerinden mezun olmak kâfi değildir. Mektepten çıkanların vilâyet maiyet memurluklarında veya buna benzer işlerde bulunmaları lâzımdır.

Halbuki şimdiki müdürlerde bu evsaf bulunmuyor.

Dahiliye vekâleti, idarei hususiye ve şehremaneti memurlarından 2500 kuruş maaşı olanların tercümei hallerini ve sicillerini istemişti. Bu itibarla yüksek derecede maaş alan memurlar arasında esaslı değişiklikler olacağı kuvvetle söylenmektedir.

Ancak şehremaneti erkânı arasında bir değişiklik olması muhtemel değildir. Yalnız Kadıköy belediye müdürü Dr. Nazif Beyin sıhhiye müfettişliğine, açıkta kalacak Beyazıt müdürü İhsan Beyin de yeni teşkil edilecek zabıtai belediye müdürlüğüne tayin edilecekleri haber alınmıştır.

Belediye cezalarının nevileri

Belediye cezaları hakkındaki kanun eylûl iptidasından itibaren tatbik edilecektir. Yeni kanuna göre belediye cürümleri ikiye ayrılmıştır: Maktu cezalar takdirî cezalar. Maktu cezalar, doğrudan doğruya zabıtai belediye memurları tarafından cürmü yapan kimseden makbuz mukabilinde tahsil edilecektir. Bu maktu cezaların miktarı encümeni emanet tarafından bir cetvel halinde tayin edilmiştir.

Meselâ tükürmek beledî bir cürümdür. Bir adam tükürdükçe zabıtai belediye memuru emanetin tayin ve ilân ettiği miktardaki cezayi derhal alacaktır.

Bu maktu cezalar, bir liradan 50 liraya kadardır. Takdirî cezalara gelince: Bunlar için eskisi gibi zabıtai belediye memurları zabıt varakası tanzim edecekler, ve encümen ceza miktarını tayin edecektir.

Maktu cezaların miktarı bir iki güne kadar ilân edilecektir.

Piza kruvazörü gitti

Bir kaç gündür limanımızda bulunan İtalyan mektep gemisi dün limanımızdan hareket etmiştir.

İki Amerikalı gazeteci

Şehrimize Herbert Kelli ve Edevart Maron isminde iki Amerikalı gazeteci gelmiştir.

Mahkemelerde

Katil kim?

Pehlivan Hüsnü nasıl öldürüldü?

Cinayete şahit olan şoför ile muavini ne diyor?

Bundan bir müddet evvel Et yemezde bir cinayet olmuş ve Ali isminde biri kahveci Hüsnü Pehlivanı öldürmekle maznun olarak tevkif ve tahtı muhakemeye alınmıştı.

Cereyan eden ilk muhakemede maznun isticvap edilmiş ve lüzum görülen bazı şahitlerin celbine karar verilmiştir.

Dün Ağırcezada muhakemeye devam olunmuştur.

Evvelâ, zabıta sertabibi Haydar B., cinayetin akabinde, maktulü muayene ederek verdiği rapor hakkında izahat vermiştir.

Bilâhare vak'a gecesi, hâdiseyi gören şoför Ahmet şahit olarak dinlendi. Ahmet, gördüklerini, bildiklerini şöyle anlattı:

— O gece müşteri bekliyordum. Nihayet bir sivil mektepli çıkageldi. Mektepli genç kuleli talebesi idi. Bindiler, ve "Etyemeze!,, dediler. Yola düzüldük. Etyemeze geldiğimiz zaman, yolun biçimsiz bir yerinde birdenbire arabyı biri önledi.

Lâmbaların ışığında, parlıyan büyük bir bıçak görünce korktum. Fakat kaçacak bir yer yoktu. Çarnaçar frenlere basarak arabayı durdurdum.

Çeketini omzuna almış, eli bıçaklı adam dehşetle bağırdı.. "Burası Etyemez!.. Bana adile sanile Hüsnü pelvan derler,, diye. Sonradan adını öğrendiğim Ali, derhal arabadan indi. "Sen pehlivansan ben de pehlivanım!,, diye bağırdı. Bunun üzerine şöyle konuştular:: Ali de di ki:

— Bizi ne durdurttun-?. Ne istiyorsun?.

— Ben Hüsnü pehlivanım. Buradan her geçeni çevirir yoklarım. Gözüme kestirdiğimden haraç alırım..

İş kızıştı. İki adam biribirinin üzerine yürüyordu. Otomobilde oturan mektepli Niyazi tehlikeyi görünce aşağı inerek aralarına girdi, ve kardeşinin omzundan çekerek: "Gel Aliciğim, Hüsnü pelvan bizim komşumuzdur.,, dedi. Tekrar otomobile bindiler. Bir az gitik. Bir evin önünde durduk. İndiler. Yanımdaki muavinim Harun parayı alırken ben de manevra yaparak otomobili çevirdim. Ayrıldık. Daha yirmi otuz metre gitmeden arkamızda bir gürültü oldu. Bize durun! diye bağırdılar. Gene Ali ve Niyazi idi. "Burada bizim başımız belâya girecek. bari Beyoğluna geçelim!,, diyerek otomobile atladılar.. Tekrar ayni yoldan döndük..,

Reis şahide sordu:

— Dönüşte Hüsnü pehlivana rasgelmediniz mi?.

— Hayır...

Şoför Ahmedin muavini Harun da dinlenildi. Fakat vak'a gecesi yanyana bulunan bu iki şahidin sözlerinin bazı kısımlarında tenakuz vardı. Reis buna işaret etti. Harunun dediğine göre, Hüsnü pehlivan otomobilin arkasından eve kadar gelmiş, ve kapı önünde Ali ile pehlivan gırtlak gırtlağa gelmişler.

Maznunun annesi Vasfiye H. da dinlenildi:

— O gece kapı acı acı çalındı. Kapıda bir otomobil durmuştu. İndim kapıyı açtım.Bir de ne bakayım: iki adam biribirile boğuşuyordu. Üstleri, altma aldığımın habire boğazını sıkıyordu. Ayağa kalktıkları zaman yerdekinin oğlum Ali olduğunu gördüm,,.

Bundan sonra hâdiseye vazıyet eden bazı zabıta memurlarının, Kuleli talebesi Niyazi Ef. nin şahit sıfatile celplerine karar verilerek muhakeme 13 Eylûl cumartesi gününe talik olundu.

300,000 lira

Emlâk sahiplerine nasıl tevzi edilecek?

Komisyon 67 bin isterlinin tediyesini emretti

Muhtelit Mübadele komisyonu dün Garbî Trakya ve İstanbul etablilerine tevzi edilecek 300 bin İsterlinin şekli tevziini tesbit ile meşgul olmuştur.

Tevziat nasıl yapılacak?.

Tesbit edilen şekil şudur: komisyon Anadoluda emlâk ve arazi bırakıp ta İstanbulda etabli olarak kalan Rum Ortodoksların bir ay zarfında komisyona müracaatla bıraktıkları emlâk ve arazinin kaydettirilmesi ve kuyudu tasarrufiye ibrazı takdirinde muteber olacağı birkaç güne kadar ilân edilecektir.

Kıymet takdirinin şekli kayit ve tesbit muamelesi bittikten sonra komisyon bu emlâk ve araziye hükûmete verilen vergi mıktarını nazarı dikkate alarak bu miktarlar üzerinden kıymet takdir edecektir.

Neticede takdir edilen kıymetlerin yekûnü nazarı dikkate almacak ve İstanbulda etabli olup ta Anadoluda emlâk ve arazi bırakan Ortodoks Rumlara tevzi edilecek olan 150 bin İsterlin bu yekûna taksim edilecek, bu suretle emlâk sahipleri ne yüzde kaç tazminat verileceği tesbit olunarak tevziat yapılacaktır.

Ayni muamele Garbî Trakyadaki Türk etablileri hakkında da tatbik olunacaktır. Bu işler 3 ay zarfında bitirilecektir.

Yunan millî bankasının Muhtelit Mübadele komisyonu emrine İngiltere Bankasına tevdi ettiği 440 bin isterlinin 125 bini Türk Hükûmetine aittir. Fakat Türk Hükûmetine bu para, taksitte verilecektir.

Muhtelit Mübadele komisyonu dün İngiltere Bankasına bir telgraf çekerek komisyon emrine bankaya mevdu 440 bin isterlinden 67 bin lirasının derhal Türk Hükûmetine tevdi edilmesini emretmiştir.

Bu para 125 bin isterlinin ilk taksitidir.

Zafer bayramında verilecek müsamereler

30 Ağustos Tayyare Bayramı için Tayyare Cemiyeti tarafından bütün hazırlıklar ikmal edilmiştir. Gülhane parkında, Sarayburnu gazinosunda, Taksim bahçesinde, Galatasaray lisesinde, Bebek bahçesinde, Beşiktaşta, Üsküdar İnşirah bahçesinde, Kadıköyünde Hilâl sinemasında, Büyükadada İspânditpalasta, Tayyare Cemiyeti tarafından müsamereler tertip edilmiştir. Gülhane parkında: Mehter, millî orta oyunu, hokkabaz, monoloğ, kukla., Kumkapı terbiyei bedeniye kulübü tarafından muhtelif spor hareketleri yapılacaktır.

Sarayburnu gazinosunun sahil kısmında incesaz, bar kısmın da cazbant, çok zengin varyete numaraları, dans, zeybek oyunları vesair eğlenceler vardır.

Sıhhiyede becayişler

İstanbul Sıhhiye müdürlüğünün bütün kalemleri kâtiplerinin Ankaradaki vekâlet emrine nakilleri ve yerlerine Ankaradaki kâtiplerin getirilmesi kararlaşmıştır. Sıhhiye Vekâletinin bu husustaki emri dün şehrimize tebliğ olunmuştur. Memurlar yakında Ankaraya hareket edeceklerdir.

Bir tavzih

Evvelki gün Çekmece civarında bir bahrî kaza vukuundan bahsederken Yunan bandıralı Patris vapurunun karaya oturduğu yazılmıştı. Halbuki dün Patris vapuru acentasından aldığımız bir mektupta mezkûr vapurun hiç bir kazaya uğramadığı bildirildiğine göre Çekmece civarında kaza geçiren vapur başka bir gemi olsa gerektir.

Poliste

Bu ne hal?

Sabık Defterdarla Seyidin kavgası

Haykanoşu iki erkek paylaşamıyorlar

Dün gece saat 23 raddelerinde Galatada Mumhane caddesinde bir kadın yüzünden Topkapıda Karayalı mahalesinde ikamet eden sabık defterdarlardan ve halen sigorta şirketlerinde komiser bulunan 65 yaşlarında H. Avni B. Galata da Birahane sokağında 15 numaralı hanede ikamet eden garsonlardan İranî 25 yaşlarında Seyit Ef. yi muhtelif yerlerinden yaraladığı yazılmıştı.

Bu hususta Hüseyin Avni B diyor ki:

H. Avni B. ile Seyidin paylaşamadıkları Haykanuş

— Haykanuş namındaki kadın umumhane hayatından bıkmış olduğu cihetle altı aydanberi benim metresimdi. Aramızda da bir konturat yapılmıştı. Bundan bir buçuk ay evvel benim bulunmadığım bir zamanda İranî Seyit benim evime geliyor. Ve Haykanoşu tehdit ediyor. Nihayet ben meseleden haberdar olunca müddeiumumîliğe müracaat ettim. Nihayet bu vak'a hakkında tahkikat için dün akşa beni Galata merkezine davet etmişlerdi. Gittim. Bunların her ikisini de karakolda buldum. Tabiî lâzımgelen ifadeler alındıktan sonra sokağa çıktığım zaman Mumhane caddesinde Seyit ansızın üzerime hücum etti. Ve aramızda nahoş bir vak'a cereyan etti. Haykanuş, Seyit eşyayi zatiyemden 7-8 yüz liralığını da almışlardır.,,

İranî Seyit te diyor ki:

— Ben dün akşam saat 10 da eve geldiğim zaman Haykanuşu bulamadım. Nerede olduğunu sordum. Karakola gitiğini öğrendim ve ben de karakola gittim. Merkezde ifadelerimiz alındıktan sonra ben karakolun arka kapısından çıktım. Arka kapıdaki Mumhane caddesinde iki adamın Lâzca konuştuklarını duydum, yanlarında Hüseyin Avni Bey de vardı. Hüseyin Avni Bey beni görür görmez derhal elindeki sopa ile başıma vurdu. Ve hâmil olduğu çakı ile yüzümün iki yerinden yaraladı. Ben doğruca merkeze giderek vaziyeti anlattım. Haykanuş metresimdir. Kendisi Hüseyin Avni Beyle oturmak istemiyor. Ve bana gelmiştir. Hüseyin Avni B. Haykanuşu umumhaneden alarak tevbekâr etmişse de son zamanlarda tekrar eski hale rücu etmiştir.,, demiştir.

Dün akşam üstü tekrar Hüseyin Avni Beyle Seyit biribirlerine girmişler ve biribirlerinin başlarını yaralamışlardır.

Kama ile cerh

Feridiyede doğramacı İsmail odasında otururken odaya gelen acem Rıza kama ile İsmaili iki yerinden yaralamış ve kaçmıştır.

Bir hırsız merkezden kaçtı

Unkapanında Alinin kahvesine girerek para çalmakta olan Rıza yakalanarak Unkapanı merkezine götürülmüş ise de merkez nezaretanesinin penceresinden tüymüştür.

Otomobil kazası

790 numaralı otomobil, Büyükdere caddesinde, simitçi çırağı Mustafaya çarpmış, yaralamıştır. Şoför Niyazi yakalanmıştır.

Yangın başlangıçları

1 — Beyoğlunda İstiklâl caddesinde Dalik sokağında bir kahve ocağından yangın çıkmışsa da söndürülmüştür.

2 — Kasımpaşada manav Süleyman Efendinin evinde gaz ocağı patlamış, söndürülmüştür.

Ekonomi

İsterlin

Konsorsiyom İngiliz lirasına kıymet biçti

Asgarî 1030, azamî 1035 kuruş olacak

Dün Borsada İngiliz lirası 1030 kuruşta açılmış ve bir aralık 1030 kuruş on paraya kadar yükselerek gene 1030 kuruşta kapanmıştır.

Liret 9,03; Altın 919 kuruştan muamele görmüştür.

İngiliz lirası arzı gittikçe fazlalaşmaktadır. Son hafta zarfında konsorsiyom 500,000 İngiliz lirası almıştır.

Bankalar konsorsiyomu riyasetinden:

Konsorsiyom heyeti umumiyesinin bu sabahki (Dün) fevkalâde içtimaında ihracat mevsiminin başlaması üzerine yeni bir safhaya intikal etmiş olan kambiyo piyasasının vaziyeti tetkik edilmiş ve neticede Türk lirası kıymetinin bir isterline karşı asgarî 1030 ile azamî 1035 arasında temevvücünün memleket iktisadî menfaatlerine muvafık olduğu bir defa daha müşahede olunarak bugünkü rayiç seviyesinin muhafaza ve idamesine ittifakla karar verilmiştir.

Fındık ihracatı başladı

Fındık mahsulümüzden son günlerde mühim miktarda gelmeğe başlamıştır.

Dün ilk mahsulden iki vapurla 20 vagon fındık ihraç edilmiştir.

Şehrimizden ihracat yapıldığı gibi Karadeniz ihraç limanlarından da çok ihracat yapılmaktadır.

Şeker piyasası düşüyor

Şeker piyasasında şiddetli bir rekabet başlamıştır. Rekabet şeker ithalâtı yapan büyük tacirlerle yerli şeker fabrikaları arasında cereyan ediyor. Bu vaziyet karşısında bir vagon şeker gümrüksüz sekiz ingiliz lirasına kadar inmiştir. Bu rekabet yakında perakende piyasadada tesirini gösterecektir.

Afyoncular komisyonu toplandı

Ticaret odası afyoncular komisyonu dün bir içtima yapmıştır.

Şehrimizin tanınmış afyon tacirlerinin de iştirak ettiği bu içtimada bu seneki afyon rekoltesi, fiatler ve ihracat etrafında görüşülmüştür.

Üçüncü şube muavinlığı

Polis üçüncü şube müdür muavinliğine kısmı siyasî başmemurlarından Mektebi Hukuk mezunu Halil Şinasi B. tayin edilmiştir. Şinasi Bey İstanbul zabıtasının faal ve muktedir unsurlarındandır.

Evlenmek istiyen Rumlar

Badema evlenecek olan Rumlardan müsaade vesikası istenmiyerek kanunu medenî ahkâmına göre muamele yapılması hususu alâkadarlara tebliğ edilmiştir.

Pişmiş beygir etleri

Felemenkten füme halinde memleketimize beygir eti ithal edilmekte olduğundan bunların başka namlarla satılarak halkin aldatılmasına meydan verilmemesini temin için takayyüdatta bulunulması hususu zabıtai belediye memurlarına tebliğ olunmuştur.

Sekteden öldü

Kadıköyde oturan sabık Maliye memurlarından 61 yaşlarında Süleyman Ef. Galatada Büyük Millet hanında dolaşırken düşüp ölmüştür.

Metresini tehlikeli surette yaraladı

Tahtakalede Vatan otelinde oturan sabıkalılardan Kâmil dün gece eski metresi Fatmaya rastgelmiş, kıskançlık saikasile kadıncağızı muhtelif mahallerinden yaralamıştır.

Fatmanın yarası tehlikeli olduğundan hastaneye kaldırılmış, carih tefirar etmiştir.

Çocuk düşürmek için

Nişantaşında Teşvikiyede Şafak apartımanı kapıcısı Mâdam Horopsina, çocuk düşürmek için rahmine kibrit çöpleri şokmuş bu suretle tehlikeli şekilde hastalandığından hastaneye kaldırılmıştır.

Sahte memur

Kadıköyde oturan Mehmet Ef. Galata da Fermenecilerde Hürmüzün meyhanesine gelerek kendisinin polis komseri olduğundan bahisle içtiği rakı parasını vermemiş, bu şekilde kendine memur süsü veren bu adam yakalanarak hakkında tahkikata başlanmıştır.

Yerli sergi

7 eylûl gece yarısında kapanacak

Sergiyi dün de 12,500 kişi gezmiştir

Yerli mallar sergisine halkın rağbeti günden güne artmaktadır. Dün sergiyi 12,500 kişi ziyaret etmiştir.

Halkın ve sergiye iştirak eden müessesatın müteaddit müracatlarından sonra sergi heyeti tertibiyesinin yaptığı teşebbüs üzerine Maarif Vekâleti serginin yedi Eylûle kadar temdidini kabul etmiştir. Bu suretle sergi 7 Eylûl gece yarısında kapanacaktır.

Dün sergiye Adapazarlı Ahmet Bey kiremit fabrikası da iştirak etmiştir. Bu fabrika Marsilya kiremitleri yapmaktadır.

Sergide bu akşam Cümhuriyet gençler mahfili tarafından bir müsamere verilecektir.

Sergide yankesicilik

Dün sergide bir kadın tarafından kıymettar bir bilezik çalınmıştır. Derhal faaliyete geçen sergi zabıtası bileziği kadının üzerinde bulamamışsa da koridorun bir köşesinde koyduğu yerde bulmuştur.

Vilâyet ve Emanetin tevhidi

Başı 1 inci sayfada

Sıhhat müdürü Darülâceze ve sıhhat işlerine bakar. Fen müdürlüğü kaldırım, şirketler işleri ile meşguldür. Şirketler komiserliği buraya merbuttur.

Teftiş işi müdürlüğü; Teftiş işleri ile meşguldür. İktısat müdürlüğü: şehirde hayatı ucuzlatacak tedbirler alacaktır. Bundan başka mürebbiye, ahçı, sütnine hizmet ashabını tesçil eder vasaiti nakliye tarifelerini tanzim eder, Turizm haller şubeleri buraya merbuttur.

Belediye şube müdürleri, şube dahilindeki belediye işlerinin amiridir. Fakat nizamnameye göre bu işi kaymakamlar da görebileceği için İstanbulda belediye müdürlükleri kaldırılacaktır. Nahiyelerde belediye amirleri, nahiye müdürleridir.

Bütçe nasıl yapılır?

İstanbul bütçesinin idarei hususiyeye dahil Maarif, Nafıa, Ziraat işlerine ait teşkilât kadroları mevcut kanunlar ve mahallî ihtiyaçlar dairesinde İstanbul umumî meclisi tarafından yapılır.

Şehrin imarı

Şehrin imarı güzelleştirilmesi gibi hususat için Valinin riyasetinde istişarî komisyonlar teşkil olunur.

Bu komisyonların azası Darülfünun müderrisleri, ihtisas adamlarından mürekkep olacaktır. Kendilerine komisyonda bulundukları vakit ücret verilir.

İstanbul umumî meclisi intihabı yapılarak içtimaa baslayıncaya ve belediyeni yeni bütçesini tanzim ve meriyete girincye kadar Şehremaneti ve idarei hususiyenin bütçesi mer'idir.

Kadrolar da geliyor

Kadrolar bekleniyor. Yeni kaymakam ve nahiye müdürlükleri için birçok talip vardır.

* * *

Asaleti tasdiki aliye iktiran etti

ANKARA, 27 (Telefonla) - Asaleten İstanbul valiliğine tayin edilen Muhiddin B. in tayini aym 26 sında tasdiik âliye itiran etmiştir.

Süleymaniye klübü kongresi

Süleymaniye Terbiyei Bedeniye Yurdundan:

Senelik kongre 29 ağustos cuma günü saat 10 da yurdun Şehzadebaş Letafet apartımanındaki binasında aktedileceğindenbilûmu m azanın teşrifleri rica olunur.

Fikir, Mizah, Edebiyat, San'at

Milliyet

Asrın umdesi *"Milliyet"* tir

28 AĞUSTOS 1930

İDAREHANE — Ankara caddesi No: 100 Telgraf adresi: Milliyet, İstanbul.

Telefon numaraları: İstanbul 3911, 3912, 3913

ABONE ÜCRETLERİ

	Türkiye için	Hariç için
3 aylığı	400 kuruş	800 kuruş
6 „	750 „	1400 „
12 „	1400 „	2700 „

Gelen evrak geri verilmez

Müddeti geçen nushalar 10 kuruş tur. Gazete ve matbaaya ait işler için müdürlüyete müracaat edilir.

Gazetemiz ilânların mes'uliyetini kabul etmez.

Bugünkü hava

Dün hararet en çok 27 en az 18 derece idi. Bugün hava açık olacak rüzgâr poyraz esecektir.

FELEK

Gine o!

Bilmiyorum, nekadar evvel di:

Bir akşam, Üsküdarda otobüse binmiş harekete müheyya bulunuyordum. Birdenbire, akşamın alaca karanlığında bir kadının bir erkekle çekiştiğini görerek gûya imdadına koşmuş tum. Halbuki yaklaştığım zaman hanımın değil erkeğin düşük vaziyette olduğunu görüp ric'at etmiş ve hâdiseyi "Milliyet,, e yazmıştım.

Aradan epeyce zaman geçtiği için çoktan unuttuğum bu vak'anın yeni bir safhasını gördüm:

Bir iki gün evvel vapurda otururken bir adamcağız geldi, karşımda boş duran yere oturdu. Fakat yanındaki yolcu — ki irice bir hanımdı — ya bakın ca iğneye oturmuş gibi fırladı ve salondan çıktı.. Arkasından baktım. Karanlıkta gördüğüm zatı andırıyordu..

Demek hâlâ endişe baki idi..

Unutulmıyan şeyler arasına kadın dayağını ilâve etmek lâzım gelecek.

Lisan tasfiye ederken!

Geçenlerde Şehremini Muhiddin Beyle, muavin Şerif B. şöyle başbaşa oturmuşlar hasbi hal ediyorlarmış..

Muhiddin B. bir sokağın kaldırımları hakkında Şerif B. in mütaleasını almak istemiş, demiş ki:

— Sokağın ortasında dört metresini parke yaparız, iki yanını da Arnavutkaldırımı. Ne dersiniz?!

Şerif B,. lâkırdılarını uzata uzata su cevabı vermiş:

— Vallahi Beyefendi Hazretleri nasıl tensip buyurursanız münasip olur, yalnız lisanımızdan yıllarca kullandığımız arap ve acem kelimelerini bir kalemde çıkardığımız halde şu arnavutkaldırımını sokaklardan atamadık.. Şu fikrimi olsun arzetmeğe müsaade buyurun!.

Muhiddin B. gülmüş ve badema Şerif Beyin yanında arnavutkaldırımı sözü yerine kara kaldırım demeğe karar vermiştir. Şerif Bey kendini kaldırtamadığı arnavutkaldırımının hiç olmazsa ismini kaldırtığından dolayı müteselliidir.

FELEK

S. C. Fırkasının tenkitleri karşısında..

Şimendiferler bahsi..

Yazan : Sivas Meb'usu **Remzi**

S. C. Fırkasının memleketimize lâzım olan şimendiferler hakkındaki noktai nazarı şudur;

" Şimendiferler masraflarının bir nesle tahmilinden içtinap etmek,,

İleri sürülen bu noktai nazarla beraber gazetelerde intişar eden mütemmim bazı beyanat ile denilmek isteniyorki memleketimizde şimendifer masraflarının ilerideki nesillere de teşmili için şimendiferlerin mutedil şerait ile inşasını deruhte edecek ecnebi şirketleri gelinceye kadar hükûmet şimendifer yaptırmamalıydı ve şimdi de o zamanı bekliyerek yaptırmamalıdır.

Yani yaptırılmakta olan şimendiferleri oldukları yerlerde ve bu meyanda Ankara - Sivas hattını da Sivasta durdurmalıdır.

Bence S. C. Fırkasının bu "şimendifer masraflarının bir nesle tahmilinden içtinap etmek,, fikri bir nazariyedir. Fakat yerinde zikredilmiş bir nazariye değildir.

Bu nazariye alelâde ahval ve zamanlar için ve bugün başka memleketler için yani şimendiferlerini yollarını ve bu gibi en esaslı müdafaa, iktisat ve medeniyet vasıtalarını vaktile rahat rahat yapmış olan ve artık acele böyle büyük Nafıa işleri vücuda getirmek ihtiyacında bulunmiyan memleketler için ve bilhassa bunları yapmak için gerek dahilde ve gerek hariçte suhuletle malî muavenet bulabilen ve bizim gibi, malî ve iktisadî kapitülâsyonların ilgasını kolay kolay hazım edemiyen Avrupa yüksek maliye mahafilinin yardım arkasından koyacakları ağır şartları kabule mecbur etmek için aldıkları cephe ve sair her hangi bir mülâhaza ile gösterdikleri teenni karşısında kalmıyan memleketler için tatbik edilecek bir nazariyedir.

Fakat her şeyden evvel derhal memleketin esas müdafaa hatlarını temine başlamak ihtiyacı kat'isinde bulunan devletimizin ecnebi sermayedarlarının o taannüt ve teennileri karşısında ittihaz etmesi lâzım gelen hatı hareket lâzım gelen demir yollarını kaybedecek vakit olmadığından -ecnebi şirketler ne vakit münasip şerait ile talip olurlar ise o vakit onlara devredilmek üzere- hemen inşaya başlanmaktan başka ne olabilirdi?

Kendisini bundan menedecek düşünce bunların her sene 220 milyon liralık bütçeden takriben yüzde onu gibi mutedil bir derecede olmak üzere bu şimendiferlere tefrik ettiği yirmi, yirmi beş miyon lira masrafın bugünkü nesle tahmil edilmemesi düşüncesi mi olacak idi?

Cumhuriyet Halk Fırkası Hükûmetnin böyle bir düşünceye kapılması, sulh zamanında halka hiç te ağır gelmeden muntazam bir program dahilinde temine çalıştığı memleketin yüksek müdafaasını, aynı zamanda iktisadî bir temelini memleketin hayat damarlarını bizim bu günkü vaziyetimize hiç te uygun olmıyan öyle klassik bir ekonomi politik nazariyesine feda etmesi makul ve caiz olur mu idi?

Bu şimendiferlerin aynı zamanda iktisadî bir temel olduğunu da zikrettim. Bu sözüm bu şimendiferlerin yalnız eski hizmetlede bulunabileceğini zannedenlere karşıdır.

Bunlar iddia edebilirler miki işbu şimendiferler memleketin iktisadiyatına da hizmet etmiyecek ve bunların geçtiği havalideki nüfus, arazi işletme vaziyetleri ve sair iktisadî hareketler bu günkü vaziyetlerinde kalacaktır. Bundan başka, müdafaasını temin edemiyen, gailelerle uğraşan bir devlet memleketinin iktisadî inkişafını, refahını da temin edebilir mi?

Munsifane düşünelim: Harpte bütün millet efradından aziz vatanın müdafaası için can ve mal fedakârlığı istiyen devletin bu fedakârlıkların yalnız mali kısmının binde birini, hatta yüz binde birini sulh vaktinde ve o da tedricen istemesi ve bu suretle harbin ve sükûnetsizliğin bais olacağı büyük maddî ve mânevî zararlara daha çok az mâruz kaldıktan başka kuvvetinin gittikçe artması, refah ve medeniyet sahasında gittikçe yüksel mesi daha hayırlı değil midir?

Şimdi C. H. Fırkası hükûmetinin aklın, mantığın ve durendişliğin icabettirdiği bu şimendifer siyaseti karşısında şimendifer masraflarının bir nesle tahmil edilmemesi nazariyesi başka zaman, başka şerait ve başka memleketler için olduğu meydanda bir hakikat değil midir?

Daha ilk zamanlarda bazıları tarafından ileri sürülen bu öyle bir nazariyeye tebaan C. H. Fırkası hükûmeti şimdiye kadar Avrupa kapitalislerinin gönülleri olmasına intizaren şimendifercilik namına memlekette hiç bir şey yapmamış olsaydı mı iyi olurdu yoksa şmdiye kadar bütün milletin iftihar ile göğsünü kabartan ve bugün biri Sivasa varan o kadar kilometroluk demir yollarını yapmış olması mı iyi olmuştur?.

Bu meyanda bir çok amelenin işsiz kalmamaları ve kazançları ile köylerindeki, evlerindeki çoluk ve çocuklarının nafakalarını temin etmeleri, tarlalarına bir çift öküz, sapan ve tohumluk alabilmeleri, borçlarını ödemeleri, hülâsa memlekette böyle devamlı bir faaliyet ve kazanç sahası vücuda getirilmesi ayrıca bir faide değil midir?

Acaba bu faaliyet te olmasa idi dünyadaki umumî buhrana ilâveten memleketimiz de dört sene hükûm süren kuraklık ve şimdi de fiat düşüklüğü neticesi hâsıl olan buhran bugünkü ve geçen senelerdeki derecesinide kalır mı idi, yoksa daha şiddetli olmaz mı idi?

Daha sonra, şimdiye kadar mümkün olsaydı ecnebi şirketlerinin en mutedil olacağını farz ettiğimiz şerait ile bile yapmış olacakları şimendiferlerin bugünkü ve gelecek nesillere tahmil edeceği masraf bugün devletin ihtiyar ettiği masraflardan daha mı az olacaktı?

Bunların alacakları, faiz komisyon ve kilometro teminatı acaba neye bağlığ olacaktır? Şmdiye kadar İsmet Paşa hükûmetnin yaptırdığı şimendiferler de bu fazla masraftan kurtulmuş olmakığımız da ayrı bir kâr değil midir? Mamafih, bu sözüm ile memleketimizde şimendiferleri hükûmet daima kendisi yapsın demek istemiyorum. Yalnız zaruretn ayni zamanda başkaca temin etmiş olduğu bir kaideyi de hatırlatmak istiyorum.

Nihayet pek haklı olarak denilmek lâzımdır ki devletin bütçesinden sarfedilen paralar ile yaptırılan bu şimendiferler milletin kazancından artırılarak vücuda getirdiği, evlâdı ahfadına, müstakbel nesillerine miras bırakacağı ve bugün bütün vatandaşların iftiharla gördüğü bir tasarruf dur.

Öyle bir tasarruf ki aziz vatanın yüksek müdafaasını, refahını istihdaf etmektedir. Millet bu parayı gene kendi öz mali, canı olarak ve medeniyetinin temeli olarak şimendiferler hâlinde kalmak üzere seve seve ve duymadan vermiştir.

Hülâsa, şimendifer masraflarının bir nesle tahmil edilmemesi nazariyesine kapılarak şimendiferler hususunda âtıl kalmadığından dolayı bugünkü C. H. Fırkası hükûmetin ve onun muhterem reisi İsmet Paşa Hz. tebrike mi yoksa tenkide mi lâyıktır?

Bunun cevabını aklı selim sahibi memleketinin hayrının, selâmetinin, nerede olduğunu gören vatandaşlar versin.

İkinci makalemi S. C. Fırkasının vadettiği islâhat dolayisile düşündüklerime hasredeceğim.

Remzi

Mektepliler Müsabakası

Yalova içtimaı

67 nci haftanın 5 inciliğini kazanan Kadıköy lisesinden Hasan Muhiddin Beyin yazısı şudur:

Bu hafta Ankaradan gelen Dahiliye ve Hariciye Vekilleriyle Yalovada yapılan içtimada İrana son cevabımız hazırlandı.

Müdafaa ettiğimiz tarz gayet sarihtir. Sonra bu münasebetle Avrupa gazetelerinin neşriyatı hakikaten şayanı hayrettir.

Bu gibi neşriyata Rus gazetelerin den birinin verdiği cevap çok mânidardır.

Verdiğimiz son notayı İranın pek dikkatle tetkik ederek süratle cevap vermesi ve Türk kuvvetinin ezici kudretini oyalamak siyasetinin pek beyhude olduğunu bilerek hareket etmesi lâzımdır.

Kadıköy Sulh 2 inci Hukuk Mahkemesinden:

Mahkemece terekesine vazıyet edilen müteveffa Ofsanna Hanımın eşyayı metrukesi 31-8-930 pazr günü saat 10,30 da Kadıköy Caferağa mahallesi Nisbiye sokağında beş No.lu hanede açık artırma suretile satılacağı ilân olunur.

Kadıköy Sulh icrasından:

İbrahim Beyin Tevfik Bey ve saireye borcundan dolayı mahçuz mavi ve kırmızı çiçekli bir adet Zile halısı, iki adet seccadenin açık artırma suretile 2-9 930 pazartesi günü saat 14 de Kadıköy pazar mahallinde satılacağı ilân olunur.

Zayi tasdikname:

1926 senesi Edirne kız Muallim mektebi birinci sınıfından aldığım tasdiknameyi zayi ettim. Yenisini çıkaracağımdan eskisinin hükmü olmadığını ilân ederim. Hamdiye Nazif

---

Müzayede ile satış

Ağustosun 29 uncu cuma günü sabah saat 10 da Beyoğlunda Taksimde Fransız hastanesi tam arkasında Zambak sokağı köşesinde 9 numerolu hanede mevcut nadide eşyalar müzayede suretile satılacaktır.

Kare vitrinli büfe ile 9 parçadan mürekkep asri gayet güzel yemek oda takımı, akaju masif mükemmel İngiliz usûlü vitrin, üç kapılı aynalı dolap ile gayet zarif asri yatak oda takımı, İngiliz fabrikası mamulâtından bronz çubuk kare ilâ adet karyola, Fransız mamulâtı renkli mükemmel çinl soba, pelesenk ağacından mamul portmanto, kanape ve iki koltuktan ibaret asri pomye takımı ceviz aynalı konsol, tonet sandaliye, demir karyola, atik gravürler (Napoleon serisi) onbeşinci Lui üstü mermerli ceviz orta masası ve sair eşyai beytiye. Anadolu ve Acem halıları ve seccadeleri. Pey sürenleri n 100 de 25 teminat alınır.

Sayfiyelerdeki tenezzühler için kâfi miktarda

CAPPELLİ

Filim veya plâk

almağı unutmayınız. Ezher cihet mükemmeldirler ve kat'iyyen bozulmazlar.

Her yerde satılır.

Dr. A. KUTIEL

Muayenehane ve tedavii elektrikiye labratuvarı. Karaköy Topçular caddesi 34

BAKTERİYOLOK

Dr. İHSAN SAMİ

Bakteriyoloji laboratuvarı

Umum kan tahlilâtı, Frengi noktai nazarından (Vaserman teamülü) kan küreyvatı sayılması, tifo ve ısıtma hastalıkları teşhisi, idrar, balgam, cerahat ve su tahlilâtı, Ultra mikroskobi ile frengi aranması, hususî aşılar istihzarı.

Divanyolunda Sultan Mahmut türbesi No. 189 Telefon İs. 981

Dr. Horhoruni

Beyoğlu Mektep sokak No 35 muayene sabahtan akşama akadar.

İst. 4 üncü İcra memurluğundan:

Açık artırma ile paraya çevrilecek gayri menkulün ne olduğu: Boğaz içinde Bebek caddesinde a. 40 m. c. 56 No. maa bahçe bir bap müfrez sahil hane 4700 l. ve Veznecilerde camcı Ali m. vezneciler caddesinde a. 1, 1 m. c. 76, 78 No. üstünde oda ve saireyi havi iki bap dükkânın kezа tamamı 6000 liradır.

Artırmanın yapılacağı, yer, gün saat: İst. 4 üncü İcra dairesinde 29/9/930 t. s. 14 ilâ 16 ya kadar.

1 — İşbu gayri menkulün artırma şartnamesi 18/9/930 tarihinden itibaren 930-310 No. ile İst. 4 üncü icra dairesinin muayyen numarasında her kesin göre bilmesi için açıktır. İlânda yazılı olanlardan fazla malûmat almak istiyenler, işbu şartnameye ve 930-310 dosya numarasile memuriyetimize müracaat etmelidir.

2 — Artırmaya iştirak için yukarda yazılı kıymetin yüzde yedi teminat göşterilecektir.

3 — Hakları tapu sicillile sabit olmıyan ipotekli alacaklılarla diğer alâkadarların ve irtifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masrafa dair olan iddalarını işbu ilân tarihinden itibaren yirmi gün içinde evrakı müsbitelerile birlikte memuriyetimize bildirilmeleri icap eder aksi halde hakları tapu sicillile sabit olmıyanlanlar satış bedelinin paylaşmasında hariç kalırlar.

4 — Gösterilen günde artırmaya iştirak edenler artırma şartnamesini okumuş ve lüzumlu malûmatı almış bunları temamen kabul etmiş ad ve itibar olunurlar. Üstünde bırakılan gayri menkulün bedeli zamanında verilmezse gayri menkul ikinci bir artırma ile satılır ve bedel farkı ve mahrun kalınan yüzde beş faiz ve diğer zararlar ayrıca hükme hacet kalmaksızın memuriyetimizce alıcıdan tahsil olunur. Beş numaralı fıkradaki şart tahhakuk etmek kaydile üç defa bağırıldıktan sonra gayri menkul en çok arttırmanın üstünde bırakılır. Şart tahakkuk etmezse artırma geri bırakılıp alıcı taahhütlerinden kurtulur ve teminatta kalkar.

5 — Artırmanın birinci veya ikinci olmasına ve gayri menkule teallûk eden kanunî hakka ve satışın tarzına göre diğer şartlar.

Müterakim vergi, belediye, vakıf icaresi müşteriye aittir.

Yazılan Emlâk yukarıda gösterilen 29/9/930 tarihinde İst. 4 üncü icra memurluğu odasında işbu ilân ve gösterilen arttırma şartnamesi dairesinde satılacağı ilân olunur.

TAksim Bahçesi

Pek yakında

MİSS SİMONS

terbiyeli küçük atları ve köpekleri ile

TRİO RAKOWSKY

Şayanı hayret akrobatik dansörler

MAUD AND CHARLEY

Büyük dans eğlencelerinde

Şemsülmekâtip

Beşiktaş Yıldız Telefen: Beyoğlu 2282

Kırkıncı ders senesini idrak eden Şemsülm[illegible] ilk ve [illegible] kısımlara leyli ve nehari kız ve erkek talebe k[illegible] başlamıştır. Bol güneş, bol hava, temiz su, müferrah dört tarafı açık, rütubetsiz, kârgir bir binada evlâdına ciddî bir terbiye ve tahsil vermek isteyenler mektebe müracaat etmelidir. Arzu edenlere matbu talimatname gönderilir.

Galatasaray Lisesi müdürlüğünden:

1 — Yeni talebenin namzet kayit muamelesine başlanılmıştır. Bu muamele 7 eylüle kadar devam edecektir.

2 — 1 Eylülden itibaren eski talebenin kayıtlarını tecdit ve 6 eylül akşamı kayda nihayet verilerek elde edilecek neticeye göre yeni talebenin kat'i kabullerine ait muameleye başlanılacak.

3 — Kaydı tecdit: İlk taksitin tesviyesile mümkün olabilecek ve tedrisata başlanılmazdan evvel daimî olmıyan talebe mektebe ibate ve iaşe edilmiyecektir.

4 — İmtihanlara 1 eylülde ve tedrisata 15 Eylülde başlanılacaktır.

5 — 25 Eylülde yapılacak bir müsabaka ile ve kadronun müsaadesi nisbetinde talî sınıflarına leyli mecca[illegible] [illegible]nacak ilk [illegible] bu sene meccanî alınmıyacaktır.

6 — Eski ve yeni talebe ücretlerinden [illegible]rmi tenzilâta tabi olanlar istinat ettirdikleri resmî vesaiki [illegible] yeni talebeden kardeş olduklarını iddia edenler de mahallî meclisi idaresinden musaddak kardeş mazbatasını ibraz etmeğe mecburdurlar.

7 — Mektebimiz ilk kısmından bu sene taliye terfi eden meccanî talebenin meccanilik hakkı sakıt olduğundan bunlardan tahsilini ücretle takibe malî vaziyetleri müsait olmıyanlar yapılacak meccanî müsabakasına iştirak edebilirler.

CUMHURİYET HİLÂL CEMİYETİ

Bando muzikası

29 Ağustos cuma gününden itibaren her cuma teşrif edeceği

Hünkâr Suyu Mesiresinde

İcrayı terennüm edecektir

ORTA DERECEDE

Kayseri **Talas Amerikan** Mektebi

Lisan Ticaret San'at

Leyli ücreti 250 lira - Neharî ücreti 40 lira

Tedrisat 24 Eylülde başlıyacaktır.

Yalnız erkek talebe kabul olunur.

Talebe kaydına başlanmıştır.

Istanbul Sıhhî müesseseler müdürlüğü bayaat komsiyonu riyasetinden

Sıhhî müesseselere Mayıs 1931 nihayetine kadar lüzumu olacak eczayı tıbbiye tanzim edilen şartnamesi veçhile ve 9 Eylül salı günü saat 15 te kapalı zarf usulile ihale edilmek üzere müzayede nakasaya konulmuştur. Bu baptaki şartnameyi görmek ve fazla izahat almak istiyenlerin pazar, salı, perşembe günleri saat 13,30 ilâ 17,30 mezkûr komsiyona müracaatları ilân olunur.

"Milliyet,, in edebî romanı : 57

BAHÇEMDE BİR GÜL AÇTI

Mahmut Yesari

Acaba tenis partileri başlayınca, hep biteviye sürünüp giden ölü günler zinciri kırılacak mıydı?.

Zamanla açılacağını, genişliyeceğini zannettiği samimiyet, teklifsizlik, ayni noktada bozuk bir yelkovan gibi duruyordu. Hürrem Hakkı, bunu bir az da Rasih Nevres'in daima kapalı, ihtiyatlı haline, idaresine hamlediyordu. Bir de iki genç arasındaki, adeta gözle görünür, elle tutulur, apaçık rekabet, fazla hususileşmeğe mâni oluyordu.

Belmada, belki Julya kadar şendi. Lâkin Jülyada, öyle pervasız bir neş'e vardı ki, en uyuşuk,en yorgun, en bezgin sinirleri bile kamçılar, canlandırırdı.

Hürrem Hakkı, Julyayi getirtmek için halâ tereddütte idi. Kardeşine fikir danışamıyordu. Çünkü Nevres Vacit, bu tereddüdün Belma ile alâkası olduğu zannına düşecekti. Rasih Nevrese de soramıyordu. Rasih Nevres, evvelâ kısmen taraftar gibi görünmüşse de, sonra sonra hiç muvafık bulmadığını ihsas etmişti.

Rasih Nevres, Belmayı,Ferhundeyi avucunun içi gibi biliyordu. Hürrem Hakkı, yeğeninin muvafık bulmayışını bu yakın bilişine, tanıyışına atfediyordu.

Hürrem Hakkıyı çıldırtan, gecelerdi. Gündüz hayat, hareket, olmıyan bir köyde, gece hayatı olabilir midi?. Erkenden akşam yemeğini yiyor, ya bahçede, ya salonda kahvelerini içiyorlar, bir iki gazete okuduktan sonra odalarına çekiliyorlardı.

Hürrem Hakkı, arasıra kaçamak yapıyor, Beyoğlunda sabahladığı oluyordu. Fakat yazın, Beyoğlu ölü idi. Orada eğlence namına, hayat namına, aşı boyalı, karton dekorlu iki üç bar karikatüründen başka bir şey yoktu. Bu maskara eğlentiler, onu daha nefretle, daha istikrahla dolduruyor, boğuyordu.

Birkaç kere, Rasih Nevresi de beraber almak, birlikte gezmek, dolaşmak istemişti. Rasih Nevresin bildiği gizli yerler de vardır, sanıyordu.

Rasih Nevres, amcasının tek lifine safiyetle gülmüştü:

— Beyoğlunu, ben, sizin kadar da tanımam.!.

Hürrem Hakkı, geceleri uyuyamıyordu. Köşke yeni geldiği günler, hava değiştiği için rahat uyumuş, iştihası açılmış rengi yerine gelmişti. Lâkin, köyün havasına alışınca, eski itiyatlar birer birer kendilerini belli etmeğe başlamışlardı.

Eğer bu uykusuzluk, bu iştahsızlık, bu sebepsiz bezgînlik, devam eder, şiddetini arttırırsa, deniz gezintilerinin, banyoların, tenis partilerinin şiiri, lezzeti kaçacak diye korkuyordu.

Hürrem Hakkı, elleri pantalonunun cebinde, başı göğsüne düşmüş, bahçede dolaşıyor, dolaşıyordu.

— Bonjur Beyefendi .

Hürrem Hakkı, uyanır gibi başını kaldırdı, dalgın dalgın baktı. Yan köşkün damadı şapkasını çıkarmış, Hürrem Hakkıyı selâmlıyordu.

— Bonjur Kâmil Bey.

Kâmil Bey, konuşmak istiyen, söz söylemek, dinletmek için fırsat arayan işsiz adamlara has candan samimiyetle gülümsüyordu:

— Pek dalgınsınız Beyefendi.

Hürrem Hakkı, onun tavrundan vaziyeti anlamıştı. Kâmil Beyden pek hoşlanmıyordu, lâkin nezaketen davet etmek mecburiyetinde idi:

— Buyurmaz mısınız efendim?.

Kâmil Bey, nazlanıyordu:

— Rahatsız etmiyeyim efendim.

— Rica ederim. Size kortu da göstereyim.

Kâmil Bey, büyük bir alâka gösterdi:

— Bilhassa teşekkür ederim. Pek merak ediyorum.

Hürrem Hakkı, Kâmil Beyin elini sıktıktan sonra, dostane bir tavurla koluna girdi. Korta doğru yürüdüler.

Hürrem Hakkı, elile işaret ederek gösteriyor, izahat veriyordu.:

— Pek istediğimiz kadar mükemmel olmadı. Fakat kısa zamanda da ancak bu kadarı yapılabilirdi.

Kâmil Bey, takdirle bakıyordu:

— Kusursuz.. Gayet mükemmel. olmuş..

— Bundan çok daha iyi olabilirdi.

Kâmil Bey, gözlerini süzüp dudaklarını bükerek sordu.

— Resmi küşadı ne zaman, Beyefendi?.

Hürrem Hakkı, güldü:

— Bir iki güne kadar..

Kâmil Beyle fazla meşgul olmamış olan Hürrem Hakkı, şimdi dikkat ediyor ve hafiften sinirleniyordu. Kâmil Bey de tenis partilerine iştirak edecekti.

Kâmil Bey, damatlık mesleği ile tasayyuş eden insanlardandı. Müflis Paşazade, Beyzadeler, bu sınıfın en ileri gelen, mühim erkânındandırlar.

Onlar, o müflis Paşazade, Beyzadeler, hayata tufeylî olarak doğarlar. Zeki bir fakir çocuğu, mahalle mektebini bitirince, evin nafakasına yardım için bir işçinin yanına çıraklığa girerken, müteredd Beyzade, Avrupaya tahsile gönderilir. Memleketin parası senelerce Avrupa terzilerinin, kunduralarının, kumarhanelerinin kasasına akar ve Beyzadenin sukabağı kafası, kumaş tüccarlarının, terzilerin, kunduracıların, gömlekçilerin adreslerile dolar. Memlekete döndüğü zamanda, dudaklarının kenarlarında istikrah akan bir kıvrım peyda olur.

Paralar tükenir, fakat itibarı tükenmez. Sağlam kefilleri, kıymetli rehinle, ağır faizle para veren yerler, onlara şartsız, kayıtsız, bir müsameha ile kapılarının ağızlarını açarlar. Veliaşazadenin daima satılacak, ne konacak bir dükkân hissesi, bir ev enkazı çıkar.

Yüzlirayı namusu ile kazanmak için günlerce, haftalarca alınteri döken ve çok defa bunu alamıyan nasipsiz zavallılara, o Paşazade, o beyzadeler tihfafla gülümser,. Fakir insanın, fakir memurun hazır elbisini, hazır gömleğini, hazır

(Bitmedi)

Yeni Fırka nizamnamesini bitirdi

(Başı Birinci sahifede)

ıda, Kasımpaşa, Samatya, Bakırköy. Buraların teşkiljtına memur zavatın isimleri şimdilik mektum tutulmakta dır.

Fethi B.in beyanâtı

Fırka lideri Fethi B. dün de gazetecileri kabul etmemiş tahriren şu beyanatı yollamıştır:

— Muhterem Yunus Nadî B. insaf ararken Serbest Cümhuriyet Fırkasına hitaben: "insafın o yerde nam yok mudur?" diye soruyor.

Cevap veriyoruz:

Zaten bu fırka biraz insafa davet etmek için kurulmuştur.

Bu davetin ne kadar mübrem bir ihtiyaç olduğuna en bariz delil Yunus Nadi Beyin süalini ihtiva eden Cümhuriyet gazetesinin nüshasıdır. Bu nüshanın başmakalesinde Yunus Nadî B. S. C. Fırkasının kâtibi umumîsi Nuri Beye atfedilen memurlarımız hakkındaki bir fıkrayı diline dolaştırarak uzun, hararetli ve avamfiribane mütalealarla memurları fırkamız aleyhine tahrik etmeğe çalışıyor. Halbuki ayni nüshanın üçüncü sayfasında gene Nuri Beyin göndermiş olduğu ve mezkûr fıkranın kendisi tarafından katiyen söylenmemiş bulunduğunu müeyyit bir tekzipname derc edilmiştir. Aşikârdır ki Yunus Nadî B. makalesini yazarken tekzipnameden haberdardı.

Zira makale ve tekzipname ayni günde, ayni nüshanın muhtelif sayfalarında çıkmıştır. Şimdi biz soruyoruz:

İnsaf bunun neresinde? Anlaşılıyor ki muhterem arkadaşımız eski fırka ihtiraslarına kapılmış ve karşı fırkaya hücum için herçibatabat ve bir bahane aramış. Arkadaşımız aldanıyor. Bizi istediği yola sürükliyemiyecektir. Biz söz gürültüleri arasında asıl hedefimizi unutamayız.

Bu hedefimiz herkesi insafa, temizliğe ve cümhuriyetin alelûmum talep ettiği yüksek hasletlere davetten ibarettir. Bundan müteessir olanlar bulunabilir. Fakat memleket halkının bu mücahedeyi tasvip ettiğine kani bulunduğumuzdan gürültülere ehemiyet vermiyerek yolumuza devam edeceğiz."

Dahilî nizamname 60 maddeden mürekkep

Fırkanın dahili nizamnamesi 8 kısmdan ve 60 maddeden ibarettir.

Birinci kısım umumî esaslardan, üçüncüsü teşkilâttan, dördüncüsü kongrelerden, beşincisi Meclis gruplarının teşekkülünden, altıncısı inzibat ahkâmından, yedincisi divanı haysiyetten sekizincisi de mevadı muvakkateden bahsetmektedir.

Ağaoğlu Ahmet B. izahat veriyor

Nizamname hakkında Ağaoğlu Ahmet B. demiştir ki:

— Serbest lâyik Cümhuriyet fırkasının teşkilâtı aşağıdan yukarıya doğru yürür ve kuvveti şahıslardan ziyade teşekküllerde arar. Binaenaleyh bizim teşkilâtımızda umumî müfettişlik, mutemetlik ve saire gibi teşahhus etmiş uzviyetler yoktur.

Faaliyet ve kuvvet fırkamıza mensup azalar tarafından intihap edilmiş olan heyetlerde teksif edilmiştir. İstikameti umumiyesi budur."

Nizamnameden bazı maddeler

Dahilî nizamnamenin birinci kısmı umumî esaslardan bahsetmektedir. Birinci maddeye göre millî hâkimiyet usulünü kabul etmektedir.

İkinci madde Cümhuriyet şartlarının tetkikat sahasından tahakkuk sahasına indirileceğinden bahsetmektedir.

Vatandaşların haklarını her türlü halelden korumayı da üçüncü madde zihretmektedir.

Dördüncü madde mucibince her nevi hürriyet murakabadan azadedir. Ve halk belediye ve vilâyet idarelerindeki işlerini kendileri görecektir. Şehreminlerini halk intihap edecektir. Beçinci maddede fırkanın, halkın her sahadaki teşebbüslerine yardımcı olacağı zikredilmektedir.

Uydurulan bir haber

İntihap etrafındaki faaliyetler devam etmektedir. Halk fırkası kâtibi umumîsi Saffet B. le fırka müfettişi Hakkı Şinasi Paşa dün de namzet listesi üzerinde tetkikat yapmışlardır. Dün bir gazete Hakkı Şinasi paşanın fırka muhtarlarına ahalinin reylerini Halk fırkasına imaleye çalışmaları için bir tamim gönderdiğini ve temin edecekleri beher rey için beşer kuruş verilmesini vadettiğini yazıyordu. Bu çok gülünç ve çocukça iddianın aslı yoktur. Bunu yazan gazete belki intihabın da daha nasıl yapıldığından haberi yoktur. Muhtarlara filhakika isim başına muayyen bir para verilmesi taamüldür. Bütün intihaplarda olduğu gibi bu intihapta da verilecektir. Fakat bu para belediye bütçesinden verilmektedir. Bu da mahallelere asılacak müntahiplerin isimlerini havî defterleri yazmak için verilir. Her tarafta reye iştirak edecek binlerce kişi vardır ve muhtarlar bu binlerce ismi defter halinde yazmak içinde hiç şüphe yoktur ki el ve göz emeklerininin muhabilini almak haklarıdır.

Bir tekzip daha

MİHALIÇCIK 27 — Serbest Cümhuriyet fırkasına iltihak edildiğine dair Mihalıççıktan da telgraf çekilmiş olduğunu gazetede gördük. Kaza halkı tamamen ve sarsılmaz bir iman ve kanaatle Cümhuriyet Halk Fırkasına mensup ve merbut olduğundan keyfiyeti tekzip eder ve gazetenizle ilânını rica ederiz.

Umum Halk namına belediye reisi: Sami

Yeni iltihak eden meb'uslar

Dün Serbest Cümhuriyet Fırkası kâtibi umumisi Nuri B. refakatinde yeni fırkaya iltihak eden Refik İsmail, Niğde meb'usu Galip, Bursa meb'usu Senih Beyler olduğu halde Yalovaya gitmişlerdir.

Mumaileyhin Cümhuriyet Halk Fırkasından ayrılıp yeni fırkaya iltihak için fırka riyasetinden müsaade istiyeceklerdir.

ENO'S "Fruit Salt" meyve tozu 60 senedenberi mide karaciger ve barsakların yardımcısı olmakla müştehirdir. Tuzlu kaynar menbadan istihzar olunan şekersiz, tuzsuz tabii müshildir. Eno's meyvelerin ekser havası nafiasını cami tatlı ve lezzeti lâtiftir.

Sabah ve akşam bir su kadehi derununda bir kahve kaşığı alınır.

ENO'S "FRUIT SALT"

"Fruit Salt" ve "Eno" isimlerile etiketi fabrikanın alâmeti farikasıdır

BILÜMUM ECZANELERDE SATILIR

Beyoğlu Orman Idaresinden:

Ad.t	Kilo	Çeki	Cinsi	Bulunduğu mahal
2500			Fasulya çubuğu	Zekeriya köyde
35			Kestane mertek	Çiftalanda
	200		Meşe kömür	Ağaçlıda
		4	Meşe odun	Demirci köyde
		3	" "	Beşiktaşta
		34	Mahlut "	"
	125	14	Meşe "	Fındıklıda

Cins ve miktarı balâda yazılı müsadereli emval hazine namına müzayeden satılıktır. Taliplerin Beşiktaş orman idaresine ve ihale günü 7-9-30 da Beyoğlu kaymakamlığında müteşekkil orman müzayede komisyonuna müracaatları.

Raşit Rıza ve arkadaşları

Bu akşam 9,45 de Üsküdar Halk tiyatrosunda, Cumartesi günü akşamı 9,45de Büyükdere Bülbül Bahçesinde, Nur Baba komedi 4 perde. Yazan: İbnirrefik Amet Nuri B.

Pertevniyal vakfından

Şişli'de İzzet paşa sokağında Valide apartımanının 1, 2, 6. 8 numerolu daireleri pazarlık suretile müzayededir. Talip olanların 3 eylül 930 tarihine müsadif çarşamba günü saat 15 e kadar İstanbul Evkaf müdüriyetinde pertevnival vakfı idaresine veya encümene müracaat etmeleri.

İş Bankasında tatil

Türkiye İş Bankasından:

Zafer Bayramı münasebetile 30/Ağustos 930 Cumartesi günü İstanbul ve Beyoğlu şubelerimiz kapalı bulunacaktır.

NAİM VAPURLARI

İzmir Postası

Seri, Lüks ve muntazam

ADNAN vapuru Ağustosun

31 inci pazar

günü 16 da Galata rıhtımından hareketle (İzmire) ve Salı günü İzmirden İstanbula hareket eder.

Galata gümrük karşısında Site Fransez hanında 12numarada Umumi acantalığına müracaat. Telefon Beyoğlu: 1041

SEYRİSEFAİN

Merkez Acenta; Galata köprü Başında; Beyoğlu 2362 Şube acentesi: Sirkeci'de Mühürdar zade hanı altında. Telefon Ist. 2740

İSKENDERİYE sür'at postası

(Cumhuriyet) vapuru 29 ağustos cuma 13de Galata rıhtımından kalkarak cumartesi sabahı İzmire ve akşamı İzmirden kalkarak pazartesi İskenderiye'ye varacak ve çarşamba İskenderiye'den kalkarak İzmire uğrayarak İstanbula gelecektir.

Trabzon ikinci postası

[Ankara] vapuru 28 ağustos Perşembe akşamı Galata rıhtımından kalkarak Zonguldak, İnebolu, Sinop, Samsun, Ünye, Fatsa, Ordu, Giresun, Trabzon, Rize Hopa'ya gidecek ve dönüşte Pazar iskelesile Rize, Of, Sürmene, Trabzon, Polathane, Görele, Giresun, Ordu, Fatsa, Samsun, Sinop, İnebolu,ya uğrayarak gelecektir

Yalova

Pilaj ve kaplıcaları için

Cuma postaları

Köprüden:

S, D.	S, D.	S, D.	S, D
8 00	9 00	(13 15)	21 30

Yalovadan:

S, D.	S, D.	S, D.	S, D.
5 15	18 00	19 00	19 45

Yolcuların bilhassa Plâjlardan azamî surette istifadesini temin için saat (13,15) de bir posta yapılmıştır. Bu posta köprüden hareketle doğru yalova'ya (15,25) de varır ve Yalova'dan (19,45) de kalkarak köprüye (21,55) de gelir.

Mudanya postası

Mudanya'ya badema Cuma pazar, çarşamba günleri posta yapılacak ve saat 9 da kalkacaklardır. Bunlardan cuma, çarşamba postaları mudanya'ya kadar pazar postası da gidiş ve dönüşünde Mudanya'ya uğrayarak Gemliğe gidüp gelecektir.

NAİM VAPURLARI

İzmir -Mersin

Lüks ve sür'at postası

ADANA vapuru ağustosun 28 inci **Perşembe** günü akşamı Sirkeci rıhtımından hareketle (Çanakkale, İzmir, Küllük, Bodrum, Rodos, Fethiye, Antalya Alâiye ve Mersine azimet ve avdet edecektir.

Tafsilât için Galata, gümrük karşısında, Site Franşez hanında 12 numarada umumî acantalığına müracaat. Telefon Beyoğlu 1041

SADIKZADE BIRADERLER VAPURLARI KARADENİZ MUNTAZAM VE LÜKS POSTASI

Sadıkzade vapuru 31 ağustos **Pazar**

Sirkeci rıhtımından hareketle (Zonguldak, İnebolu, Ayancık, Samsun, Ordu, Giresun, Trabzon, Sürmene ve Rize) İskelelerine azimet ve avdet edecektir.

İnönü vapuru 2 eylül **Salı**

akşamı Sirkeci rıhtımından hareketle (Zonguldak' İnebolu, Ayancık, Samsun, ordu, Gireson, Trabzon, Sürmene, ve Rize) ye azimet ve avdet edecektir.

Tafsilât için Sirkecide Meymenet hanı altında acentalığına müracaat. Telefon:İstanbul 2134

Şehremaneti ilânatı

Kadıköy dairesinden: Başı boş bulunmuş bir keçinin sahibi çıkmadığı takdirde satılacağı ilân olunur.

Devlet Demiryolları idaresi ilânatı

30 Ağustosta Sıvas İstasyonu açılma merasimine mahalli hükûmeti ve millî müesseseleri temsil edecek zevat davet olunmuştur. Gidip gelme dört gün sürecek bu seyahatta yolcuların mümkün olduğu kadar rahat edebilmeleri için yerler tesbit edilmiştir.

Gerek trenler ve gerek merasime iştirak tarzı hakkında tanzim edilen program aynen aşağıya yazılmıştır. Davetnameler bilet yerine kaim olacaktır.

Sıvas ıstasyonu resmi kusadı programı

1 — Resmi küşada iştirak edecek davetlilere mahsus hususî Trenler.

III üncü katar

Tarihi	mahalli	Hareket	Muvasalat
28.8.930	Haydarpaşadan	22,45	—
29 „	Ankaraya	—	16,48
29 „	Ankaradan	19,30	—
30 „	Kayseriye	—	6,05
30 „	Kayseriden	6,30	—
30 „	Sıvasa	—	15,00

II inci katar

28.8.930	Haydarpaşadan	20,00	—
29 „	Ankaraya	—	16,00
29 „	Ankaradan	18,10	—
30 „	Kayseriye	—	4.48
30 „	Kayseriden	5,13	—
30 „	Sıvasa	—	13,07

I inci katar

29.8.930	Ankaradan	16,30	—
30 „	Kayseriye	—	3,08
30 „	Kayseriden	3,45	—
30 „	Sıvasa	—	11,40

2 — Davetliler davetiye varakasında yazılı tren ve vagonlarda kendilerine tahsis edilen mahalleri işgal edeceklerdir.

3 — Davetiye varakaları bilet yerine kaim olduğundan davetliler bunları trendeki hususî memura göstererek resmi küşada mahsus madalyonu alacaklar gögüslerinin soluna takacaklardır. Ayrıca birer albüm verilecektir.

4 — Davetliler 10 gün evvel icabet edeceklerini ve hangi istasyondan trene bineceklerini Devlet Demiryolları Umumî İdaresine lûtfen bildireceklerdir. Trendeki yerlerle Sıvas Belediyesi sofrası ona göre tertip ve ihzar olunacağmdan nihayet 20 Ağustosa kadar bildirmeyen zevat icabet etmemiş addolunacaklardır.

5 — Davetliler seyhatleri esnasında arzu ve emirlerini kollarında kırmızı bantlı memuru mahsuslarla talep edeceklerdir.

6 — Sıvasa vusulde tren tâkızaferden 50 metre mesafede tevakkuf edecek ve davetliler trenden inerek (Tâk) karşısında ihzar edilmiş mevkii mahsusu alacaklardır.

Sıra ile ve yalnız.

Başvekil Paşa Hz.

Sıvas Belediye Reisi.

Sıvaslılar namına bir vatandaş.

tarafından nutuklar irat edilecektir.

7 — Nutukların hitamında Başvekil Pş. Hz. tarafından kordele kesilerek trenin istasiyon önüne girmesi merasimi yapılacaktır.

Kordele ve makas Haydarpaşa Şimendifer Müzesine teslim edilmek üzre memuru mahsusça muhafaza edilecektir.

8 — Merasimden sonra muvakkat istasiyon binasına girilecek ve burada çay takdim olunacaktır. Çaydan sonraki boş zaman zarfında arzu buyuran zevat Sıvas şehrini ziyaret edeceklerdir.

9 — Akşam saat 20 de Sıvas belediyesinin davetine iştirak edilecektir.

10 — Ayni günün gece yarısında ilk tren Sıvastan hareket edecek ve diğer iki tren itinerde gösterilen sıra ile takip ederek avdet olunacaktır.

11 — Trenle gelen davetliler dönüşte dahi vagonlarındaki mevkilerini gidişte olduğu gibi aynen işgal edeceklerdir.

12 — Geceleyin idare memurini ve poz bölüğü ve efradı ahali istasiyon da sabaha kadar şenlik yapacaklardır.

III üncü katar

Tatihi	Mahalli	Hareket	Muvasalat
31.8.930	Sıvastan	24,00	—
31 „	Kayseriye	—	8,28
31 „	Kayseriden	8,53	—
31 „	Ankaraya	—	20,21
31 „	Ankaradan	21,33	—
1.9.930	Haydarpaşaya	—	15,25

II inci katar

31.8.930	Sıvastan	1,30	—
31 „	Kayseriye	—	9,58
31 „	Kayseriden	10,23	—
31 „	Ankaraya	—	21.51
31 „	Ankaradan	22,55	—
1.9.930	Haydarpaşadan	—	17,30

I inci katar

31.8.930	Sıvastan	3,00	—
31 „	Kayseriye	—	11,28
31 „	Kayseriden	11,53	—
31 „	Ankaraya	—	23,21

Seyrüsefer edeceklerdir.

13 — 30/8/930 tarihinde bilûmum Devlet Demiryolları istasiyonları bayraklarla donatılacaklardır.

14 — Elbise ve şapka serbesttir.

15 — Kırmızı zait işareti konulan katarla teşrif buyurulacaktır.

Umumi Müdür

Haşiye:

Sıvas hattının işletmeğe açılması bayramını tesit ve bu münasebetle Sıvası ziyaret etmek istiyenlere kolaylık için bir hafta müddetle bütün Devlet Demiryolları istasiyonlarından Sıvasa gidip gelme Yüzde 60 tenzilâtlı yolcu tarifesi tatbik edilecektir.

***

Eskişehir deposu kömür tahmil ve tahliyesi kapalı zarfla münakasaya konmuştur.

Münakasa 17-9-930 çarşamba günü saat 15,30 da Ankarada Devlet demiryolları idaresinde yapılacaktır.

Münakasaya iştirak edeceklerin teklif mektuplarını ve muvakkat teminatlarını aynı günde saat 15,şe kadar münakasa kâtipliğine vermeleri lâzımdır.

Talipler münakasa şartnamelerini iki lira mukabilinde Ankarada ve Haydarpaşada idare veznelerinden ve Eskişehir İstasyonu gişelerinden tedarik edebilirler.

* * *

150 ton gaz, 50 ton pis gaz ve 40 ton benzin kapalı zarfla münakasaya konmuştur.

Münakasa 15 - Eylûl - 930 pazartesi günü saat 15,30da Ankarada Devlet demir yolları idaresinde yapılacaktır.

Münakasaya iştirak edecekler in teklif mektuplerini ve muvakkat teminatlarını ayni günde saat 15 e kadar komisyon kâtipliğine vermeleri lâzımdır.

Talipler münakasa şartnamelerini beş lira mukabilinde Ankarada ve Haydarpaşadaki veznelerden tedarik edebilirler.

* * *

40 adet mühendis ve 100 adet amele çadırı kapalı zarfla münakasaya konmuştur.

Münakasa 13-10-930 pazartesi günü saat 16,30 da Ankarada Devlet Demiryolları idaresinde yapılacaktır.

Münakasaya iştirak edeceklerin teklif mektuplarını ve muvakkat teminatlarını aynı günde saat 16 ya kadar münakasa kâtipliğine vermeleri lâzımdır.

Talipter münakasa şartnamelerini on lira mekabilinde Ankara ve Haydarkaşada idare veznelerinden tedarik edebilirler.

* * *

400 ton rezidü yağı kapalı zarfla münakasaya konmuştur.

Münakasa 17-9-930 çarşamba günü saat 16 da Ankarada Devlet Demiryolları idaresinde yapılacaktır.

Münakasaya iştirak edeceklerin teklif mektuplarını ve muvakkat teminatlarını aynı günde saat 15,30 a kadar münakasa kâtipliğine vermeleri lâzımdır.

Talipler münakasa şartnamelerini on lira mukabilinde Ankarada ve Haydarpaşada idare veznelerinden tedarik edebilirler.

* * *

Kereste tüccarının nazarı dikkatine

Devlet demiryolları ve limanları umumî idaresinden:

Ecnebî memleketlere ihraç edilmek ve Haydarpaşa, Derince İzmit, Mersin istasyonlarına mürettep olmak üzre Devlet demiryollarında nakledilecek kayın (gürgen) kerestesinin tam tarife nakil ücretlerinden % 50 si ikramiye olarak iade olunacaktır. 15 eylül 1930 tarihinden sonra tatbik olunacak olan bu ikramiyeli tarifeden istifade edilmesi için, kerestenin harice sevkedilmiş olduğu, mevrude istasyununda tesellümünden itibaren azamî altı ay zarfında tevsik edilerek ikramiye talebinde bulunulmalıdır.

Fazla tafsilât için istasyonlarımıza müracaat edilmesi muhteren tüccarlarımızdan rica olunur.

***

Devlet demir yollarında tenzilât

8 Eylül 1930 a tine düşen pazartesi günün saat sıfırında başlamak ve 17 eylül 1930 çarşamba gününün saat 24 dünde bitmek üzre on gün müddetle, Devlet demiryallarının Sıvas ile doğru muvasalası bulunan her hangi bir istasyonundan Sıvasa gidip dönecek yolculara gidip gelme bileti almak şartile % 60 tenzilat yapılacaktır.

Biletletlerin avdet kısmı, yalnız bu tenzilât müddeti içinde Sıvastan kalkacak katarlarla bunların devamı katarlarda mutebere olduğundan yulcularca gidiş ve dönüş günlerinin ona göre tayin buyrulması lâzımdır.

Tafsilât için istasyonlarımıza müracaat buyrulması muhteren halkımızdan rica olunur.

Fennî Sünnetçi M.Emin

En zor sünnetler kat'iyen acısız seri yapılır. Beşiktaşta tramvay caddesinde Müzdan Nazif Hanında 1 Numarada

Ankara şehremanetinden:

Ankara'da inşa edilecek mebbahanın 102843 lira bedeli keşifli zebih salonu, kanalizasyon, dahilî su tesisatı, aptesaneler, gübre deposu, mandıra, kuyu, su deposu, memurin ikametgâhı aksamı yirmi gün müddetle ve kapalı zarfla münakasaya konulmuştur. Taliplerin yüzde 7,5 teminatı muvakkate akçası ve teklif mektubu ile birlikte 26 ağustas 930 salı günü saat on beşte Encümeni Emanete ve o güne kadar şeraiti fenniyeyi öğrenmek isteyenlerin Emanet Fen işleri Müdüriyetine müracaatları.

İSTANBUL VILAYETI

DEFTERDARLIK ILÂNATI

Satılık mermer taşları

Muhtelif mamul musluk taşı		20	adet
» Helâ	»	5	»
» Ebahha işleme	»	200	»
Bulaşık teknesi	»	1	»
Musluk ayna taşı	»	1	»

Yukarıda cins ve miktarı yazılı taşlar peşin para ile 31-8-930 tarihinde satılacaktır. Talip olanların mezkûr günde Küçükpazar maliye subesi tahsil memurluğuna müracaatları.

* * *

Defterdarlık kadrosuna alınacak memurlar hakkında 31 Ağustos 930 tarihine müsadif pazar günü icrası mukarrer olan imtihan Darülfünun konfrans salonunda yapılacaktır.

At Yarışları

29 Ağustos cuma günü Veli Ef. de saat 14,30 da Trenler, Bahsi müşterek, Büfe vardır.

Hasan Zeytin yağı Dünyanın en nefis ve en leziz yağıd

Artık yemeklerde, salatalarda, tatlılarda, pilâvda, havyarda ve bilhassa mayonezde Hasan zeytin yağı istimal ediniz. Çünkü pek saf ve halistir. Şerbet gibi tatlıdır. Hamiziyeti yoktur. Bakkallardan aldığınız fi daha ucuzdur. Mahlût yağlardan tevekki etmek lâzımdır. Tereyağı yerine Hasan zeytin yağı istimal eylemek kârı akıldır. Bilhassa içmek suretile Hasan zeytin yağını doktorlar tavsiye etmektedirler. Kum böbrek ve bilhassa karaciğer, safra, sarılık hastalıklarında bol bol Hasan zeytin yağı içiniz. Kiloluk şişelerde 80, bir ve beş ve daha büyük tenekelerde safi okkası 100 kuruştur. Hasan Ecza depos Toptancılara tenzilât.

563 Ton Ereğli Maden Kömuru

Tütün inhisarı Umumî Müdürlüğünden:

İdare için bermucibi şartname 563 ton Ereğli maden kömürü kapalı zarfla alınacağından taliplerin her gün gelip şartnamayi almaları ve 6/9/930 cumartesi günü saat 10,30 a kadar zarflarını Galatada mübayaat komisyo una tevdi etmeleri.

Alpullu Şeker Fabrikasının

Yeni mahsulü çıkmıştır

Avrupa şekerlerine faik olmakla beraber daha ucuzdur.

Her bakkaldan ve her şeker tücarından aranmalıdır.

Toptan satış mahalli : Bahçe kapu Dördüncü Vakıf Han

Dördüncü kat No. 30 - 40 Tel : İst : 171

ENGLİSH HİGH SCHOOL FOR BOYS

NİŞANTAŞ TEL. B. O. 1078

Mektep Eylûlün 22 sinde acılacaktır. Pazartesi ve perşembe günleri saat (10) dan (12) ye kadar kayıt ve kabul yapılabileceği gibi diğer zamanlarda telefonla müracaat olunabilir.

Sıhhat ve içtimaî muavenet Vekâletinden:

Bu sene İstanbulda Ebe talebe yurduna Orta mektep şehadetnamesini haiz olanlar tecihan kabul edilecek ve bunların aledi kaydı matlûp bulunan miktara baliğ olmadığı surette işbu miktarı doldurmak üzre orta tahsil derecesine tevafuk edecek şekilde icra edilecek imtihanda muvaffak olmak şartile diğer talipler de alınacaktır. Taliplerin kendi el yazılarile muharrer istidalarını muvazzah adreslerile birlikte aşağıdaki vesaika rapten nihayet 15 eylûl tarihine kadar doğrudan doğruyaSıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekâletine göndermeleri lâzımdır.

1 — Türkiye Cümhuriyeti tebaasından olduğunu natık hüviyet cüzdanı,

2 — Mezun bulunduğu mektep şehadetnamesi,

3 — Ehli iffetten bulunduğuna ve hiç evlenmemiş olduğuna dair mahallî hükûmeti tarafından musaddak hüsnühal ilmühaberei,

4 - 4,5 x 6 Eb'dmda üç adet fotograf,

5 — Berveçhi zir tayin ve tasrih edilen hastaneler heyeti sıhhiyesinden istihsal edilmiş bir kıt'a sıhhat raporu,

Bu rapor bir zarf içerisine konacak ve zarfın kapatıldığı yer mühür mumu ile ve hastane baştabipliklerinin mührile mühürlenerek taliplere teslim edilecek ve bunlar diğer evraklarile birlikte bunu da Vekâlete göndereceklerdir. Bu hastaneler Ankara, Sıvas, Erzurum, Diyarıbekir nümune hastaneleri, İstanbul çocuk hastanesi, İzmir, Bursa, Konya, Adana, Samsun memleket hastanelerinden ibaret olup buralarda muayene olunmak için mezkûr hastanelerin mensup oldukları Vilâyetlerin Sıhhat ve İçtimaî muavenet Müdürlüklerine talipler bizzat müracaat eyliyeceklerdir. Bu raporlar müdürlüklere gönderilen matbu nümuneye mündericiç ve musaddak resimli olacaktır.

6 — Sureti aşağıda yazılı Noterden tasdikli velileri ve velisi olmıyanların kendileri tarafından tanzim kılınmış bir kıt'a taahhüt senedi,

Alınacak taliplerin yaşlarının 20 den aşağı ve 30 dan yukarı olmaması ve muayeneleri neticesinde tahsillerini ve ileride memurî nizmetlerini ifaya mâni bir hastalığı ve arizası bulunmaması meşruttur. Bu veçhile gönderilecek istida ve evrakın alındığı gösterilecek olan adrese Vekâletçe derhal bildirilecek ve müracaat müddetinin hitammda tahsil derecelerine göre olunacak muamele kendilerine ayrıca tebliğ edilecektir.

Taahhütname sureti

Darülfünun Tıp Fakültesine merbut (Ebe) mektebinde tedrisi meşrut dersleri takip ve ikmal ederek neş'et ettikten sonra Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekâletinin irae eyliteceği herhangi bir mahalde Ebeliğe azimetle üç sene müddetle tayin olunduğu (olunduğum) vazifede ifayı hüsnü hizmet etmediği (etmediğim) veya tahsil esnasında herhangi bir sebeple yurttan ihraç edildiği (edildiğim) yahut yurdu terkeylediği (terkeylediğim) takdirde..... kerimesi..... Hanıma hükûmetçe yapılan masarifin faizi nizamisile beraber itirazsız ret ve i adesini mütaahhit, zamin ve kefil bulunduğumu natık işbu senedim tanzim ve nüşarünileyh Vekâlete takdim kılındı.

115 ton yerli kok
95 „ „ kriple
5 „ İnliğiz döküm kok kömürü
3000 kilo mangal kömürü

Vilâyet daimî encümeninden:

Balâda muharrer dört kelem mahrukat kapalı zarf usulile 24 eylül 930 çarşamba günü saat on bire kadar münakasaya konulmuştur. taliplerin vakti muayyene kadar teminat ve teklif mektuplarını encümeni vilâyete tevdi eylemeleri.

Vilâyet daimî encümeninden:

Divan yolunda merzifoni kara Mustafa paşa medresesile Şehzade başında Hoşkadem mahallesinde mimar Kasım medresesi icare verilmek üzre 17 eylül 930 çarşamba günü saat on bire kadar müzayedeye konulmuştur taliplerin encümeni vilâyete müracaatları.

Evkaf Levazım Mudurluğunden:

Yeni Cami halâlarının kısmı âzamı meccanî ve bir kısmı ücret mukabilinde idaresi bu bapta tanzim ve tertip edilmiş olan şerait dairesinde ihale edilecektir. Talip olanların şeraiti anlamak üzere her gün levazım idaresine ve ihale günü olan Eylülün üçüncü çarşamba günü saat on beşte idare encümenine müracaatları.

stanbul gümrukleri muhafaza mudurluğunden

1 — Gümrük muhafaza memurları için 9 milimetre çapında münasip mıkdar barabellom tabancası pazarlıkla mübayaa edilecektir.

2 — Satmak isteyenlerin 3 eylül 930 tarihine müsadif çarşamba günü saat 16 ya kadar her gün mesai saatları dahilinde İstanbul muhafaza müdürlüğüne müracaatl

İSTANBUL KIZ MUALLİM MEKTEBİ MÜDÜRLÜĞÜNDEN:

Dördüncü ve beşinci sınıfların eylül mezuniyet imtihanlarına 1 eylül 930 pazartesi ve diğer sınıfların terfii sınıf (ikmal) imtihanlarına 6 eylül 930 cumartesi günü başlanacaktır,

2 — Bu imtihanlara tabi talebenin başlangıç günlerinden evel mektebe müracaatları lâzımdır.

3 — Yeni sene tedrisatına 15 eylül 930 pazartesi günü başlanacağından İstanbul haricindeki talebemizin hareket gününü buna göre kararlaştırması icap eder.

Izmir Ziraat Mektebi Müdürlüğünden:

Kayıt ve kabul şeraiti

1 — Mektebe Orta mektebi mezunları bilâ müsabaka alınır. Talipler mektebe alınacak miktarı tecavüz ettiği takdirde müsabakaya tâbi tutulur.

2 — Mektep leylî ve meccanîdir. Birinci maddedeki evsaftan başka, mektebe girmek istiyen efendiler aşağıdaki şartları da haiz olacaklardır:

A — Türkiye tebaasından olmak,

B — Yaşı 19 dan yukarı olmamak,

C — Vücudü ziraate mütehammil olmak,

D — Sarî hastalıklardan salim olduğunu musaddak tabip raporile tevsik etmek,

E — Aşı şehadetnamesi ve hüsnühal mazbatasını haiz olmak,

3 — Bizzat ziraatle iştigal eden çiftlik ve arazi sahibi evlâdı olduğunu tevsik edenler tercih olunur.

4 — Kayıt ve kabul zamanı Teşrinievvel bidayetine kadardır.

Taliplerin ya doğruca veya Ziraat müdürü ve memurları ve mahallî mülkiye memuru vasıtasile mektep müdüriyetine üçer kıt'a fotoğraf ve vesaikle ba istida müracaat etmeleri lâzımdır.

Istanbul Ziraat mektebinden:

Kayit ve kabul şartları

Bu sene talî Ziraat mektebi halinde açılacak olan mektebe aşağıdaki şartlar dairesinde talebe alınacaktır.

1 - Mektebe orta mektep mezunları bilâ müsabaka alınır. Talipler mektebe alınacak miktari tecavüz ettiği takdirde müsabakaya tâbi tutulur.

2 - Mektep leylî ve meccanîdir. Birinci maddedeki evsaftan maada mektebe girmek isteyen efendiler aşağıdaki şartları da haiz olması lâzımdır.

A - Türkiye tebaasından olmak,

B - Sinni on dokuzdan yukarı olmamak,

C - Vücudü ziraate mütahammil olmak,

D - Sarî hastalıklardan salim olduğunu musaddak tabip raporu ile tevsik etmek.

E - Aşı şehadetnamesi ve hüsnü hal mazbatasını haiz olmak.

3 - Bizzat ziraatle iştigal eden çiftlik ve arazi sahibi evlâdı olduğunu tevsik edenler tercih olunur.

4 - Kayit ve kabul zamanı teşrinievvel bidayetine kadardır. Taliplerin ya doğruca veya ziraat Müdür ve memurlukları ve mahallî mülkiye memurları vasıtasile mektep müdüriyetine üç kıt'a fotoğraf ve vesaiki ile istida etmeleri lâzımdır. Istanbul için vilâyet dairesinde ziraat müdüriyetine müracaat olunacaktır.

Mektep Yeşilköy civarında Halkalı'dadır.

Müzayede ile satış

Ağustosun 29 uncu cuma günü sabah saat 10 da Pangaltı'da Hamam istasyonunda Bekçi sokağı nihayetinde Süleyman Nazif sokağında (Sabık Hacı Magak) Uncıyan apartımanının 2 numerolu dairesinde mevcut ve Doktor Hancıyan efendiye ait nadide eşyalar nakli mekân münasebetile müzayede suretile satılacaktır. Büfe, dresuvar, masa ve 6 sandalyeden mürekkep gayet güzel yemek oda takımı, Yatak odasına ait eşyalar, masif ceviz ağacından mükemmel mamul on beşinci Lui salon takımı, aynalı ve aynasız dolaplar, diğer nefis bir salon, portmanto muhtelif sandalyeler, ceviz büfe ve masa, demir karyolalar, matbah takımları ve sair eşyai beytiye. Anadolu ve Acem halıları ve seccadeleri, pey sürenlerden 100 de 25 teminat alınır.

Zonguldak Yüksek Maadin ve Sanayi mühendisi mektebi müdüriyetinden:

Mektebimiz için lüzumu olan 80 adet Yerli malı karyola 26-8-930 dan itibaren 20 gün müddetle açık münakasaya konulmuştur. İhalei kat'iyesi 15 Eylül 930 pazartesi günü saat 16 da Zonguldak Maden müdüriyetinde icra kılınacağından taliplerin şeraiti anlamak ve plânları görmek üzre Şehremaneti civarında Istanbul Mıntakası Maden mühendisliğine müracaatları ilân olunur.

NİŞANTAŞINDA

ŞİŞLI TERAKKi LİSES

Telefon: Beyoğlu 2517

Teşkilâtını tevsi ederek "YUVA„ ve " İLK „ sınıfları ile " KIZ LEYLİ„ dairesini ittisalindeki (eski 15 inci mektep) binasına nakletmiştir.

LEYL NEHA KIZ ERKE

Ana - ilk - orta - lise

Sınıflarına talebe kaydetmektedir. Her gün 10 d 16 ya kadar (Şekayık caddesinde Halil Ri paşa konağında) müdürlüğe müracaat

Erenköy kız lises

MÜDÜRLÜĞÜNDEN:

1 — Mezuniyet imtiha Eylülün birinci günü nacaktır.

2 — Kaydı kabul muamelesi ve terfii sınıf imtihanları için 25 EY kadar CUMARTESİ, PAZAKTESİ, ÇARŞAMBA günleri saat 9-4 müracaat edilmesi.

istanbul Kız muallim

Mektebi Müdürlüğünden:

Ana muallimliği ehliyetname imrihanları 30 ağustos 930 cumartesi günü lacağından müracaat edenlerin o gün saat dokuzda mektepte bulunması

Kabataş erkek lisesi müdürlüğünden:

1—Leylî ve neharî kayit muamelatı 1 eylülden itibaren salı perşembe günleri yapılacaktır.

2—Tecdidi kayıt muamelâtına 15 eylüle kadar devam edile

3—Mezuniyet imtihanları eylül evasıtına kadar ikmal edile

4—İkmal imtihanlarına 20 eylülden sonra başlanacaktır.

930 senesi bedenî yol mukelleflerine

Istanbul Nafia Başmühe disliğinden:

930 senesi bedenî yol mükelleflerinin hangi yolda ifa mükellefiyet etmek üzere tarihte ve nerede bulunacaklarını mübeyyin tertip edilecetvelleri ait olduğu bilumu hey'eti ihtiyariyelere peydepey gönderilmekte olduğudan mükellefini mephusenin hey'eti mezkûreye müracaala keyfiyeti öğrenerek ar göre hareket eylemeleri al kadarana tebliğ ve ilân olunu

Mangal kömürü münakasası

Istanbul Adliye Levazım Dairesinden:

Istanbul ve Üsküdar hapishane ve tevkifhanelerine mu 430 çeki muhtelifülcins odun ile 50000 kilo mangal gön münakasaya vaz'edilmiştir. Taliplerin şartnameyi görmek ü her gün Adliye Levazım dairesine ve münakasaya iştirak et üzre 7-9-930 tarihine müsadif pazar günü saat 15 te Defterdar müteşekkil komisyonu mahsusuna müracaatları ilân olunur.

Arnavut köyünde

AMERİKAN KIZ KOLEJI

Mektebedühul için her salı ve cuma günleri saat 9,30 ten 11,30 a kader müracaa olunmalıdır

Feyziye Lises

Kız ve Erkek — Istanbul - NİŞANTAŞI — (Telefon: Beyoğlu 4039) — Ley ve Neha vardır.

Tam devreli Lisedir - İlk kısmı ve cocuk yuvası

Talebe kaydına başlanmıştır

Her gün saat 10 dan 17 ye kadar, Nişantaşı'nda, Karakol karşısınd bulunan mektebimizde ziyaret kabul olunur.

POSTA İLE MURACAAT edenlere tahriren izahat verilir

ALMAN LİSESİ VE TİCARET MEKTEBİ

Derslere 8 Eylülde başlanacak

Kayıt günleri 1-6 Eylûle kadar saat sekiz buçuktan on ikiye kad

Beraber getirilecek evrak :

Nüfus tezkeresi, aşı kâğıdı ve son mektebin tasdiknamesi.

Müdür Müdürü Burhan